

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. .. . 20 cor.
Pe jumătate an .. .. . 10 "
Pe 1 lună .. .. . 2 "Nrii de Duminică pe
an 4 cor.Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

TRIBUNA

O cruce de piatră.

De Ioan Slavici.

Politica de alipire către împăratul a lui Mihaiu-Vodă a fost continuată de Radu-Vodă Șerban, tot Basarab și el, care curând după urcarea lui în scaun a intrat în Ardeal, ca să-l alunge pe asupritorul Moise Székely. Acesta a perit într-o luptă din apropierea Brașovului și generalul Basta iar a avut mulțumirea, de a primi, mare și tare în Ardeal, declarațiunile de supunere ale nobilimei căite.

Îndată însă ce Radu-Vodă s'a întors în Muntenia, nobilimea a prins inimă, și-a schimbat gândul, a proclamat voivod al Ardealului pe Gavriil Báthory și iarăși l-a alungat pe generalul Basta spre Sătmar.

Ani de zile de-a rândul a susținut Radu-Vodă lupta cu noul usurpător, până în anul 1611, când uneltitorii au obținut mazierea lui și astfel a fost nevoit să caute adăpost la Viena, unde a și murit.

La Viena l-a găsit Radu-Vodă pe Nicolae Pătrașcu, feciorul lui Mihaiu-Vodă și și-l-a făcut ginere dându-i în căsătorie pe fiică-sa Ana Domnița.

Atât Radu, cât și Nicolae Pătrașcu au făcut în mai multe rânduri încercarea de a se întoarce în țară, dar a urmat în curând războiul de treizeci de ani, care a consumat toate puterile împărăției și abia Mihai, fiul lui Nicolae Pătrașcu și nepotul lui Mihai-Vodă și a lui Radu-Vodă a ajuns, după încheierea păcii de Westfalia, să plece prin Polonia, ca să se întoarcă cu mare încunjur în țara părinților săi, unde nu i-a fost dat să ajungă, căci a perit de ciumă.

Timp de jumătate de veac dar nobilimea a chefuit în toată tigna, căci era slabă împărăția. Când a încercat însă Leopold I să facă rânduială și 'n țările dela răsărit, ea s'a răsculat în frunte mai întâiu cu Francisc Rákoczy, apoi cu Emeric Tököly, răscolă «glorioasă», căreia Maghiarii îi zic «kuruczvilág».

Ajutați și de agenții lui Ludovic XIV, răsculații au cerut și au și obținut în cele din urmă intervenirea Sultanului, și s'a început lungul, greul și pentru creștini gloriosul războiu, în care prințul Eugen de Savoia a scăpat țările coroanei ungare de sub jugul turcesc și a schimbat soarta popoarelor dela răsărit.

Pe când oștirile împărătești se răsboiau la Rin, marele Vizir Cara Mustafa Pașa a pornit cu oaste mare spre apus, a trecut

nesupărat de nimeni de-a curmezișul Ungariei pe Dunăre la deal și a încunjurat în cele din urmă Viena.

Muntenii și Moldovenii au fost nevoiți să meargă și ei alături cu Tököly și cu cealaltă floare a nobilimii ungare în coada oștirii turcești și au luat parte la asediarea Vienei.

Domn al Munteniei era însă Șerban Cantacuzino, fiul Ilincăi, fiicei lui Nicolae Pătrașcu și nepotei lui Mihai-Vodă și a lui Radu-Vodă-Șerban. Mama lui se născuse și crescuse la Viena, trăise în apropierea curții împărătești și se întorsese cu binecuvântarea împăratului Ferdinand III. în țară, ca să iee moștenirea rămasă dela părintii ei periti în pribegie.

Nu putea omul acesta nici să fie dușman al creștinilor, nici să se însoțească cu Tököly și cu prea nobilii săi tovarăși, cari au ridicat oardele musulmane asupra creștinătății. S'a supus dar poruncilor primite de la Sultan, s'a dus cu oastea lui și a luat parte la asediul Vienei, dar i-a vestit pe Vienezi, că acolo, unde stă tabăra Muntenilor, li-e deschis drumul și pot și să iasă, și să între, când au nevoie, căci n'are nimeni să-i vadă.

Iar acolo, unde se afla tabăra Muntenilor, stă și azi drept semn de amintire o cruce de piatră, care se vede de pe Glorieta din Schönbrunn, ba îmi spunea cineva că M. Sa împăratul Francisc Iosif a ridicat la locul acela o capelă.

Dacă are nobilimea ungară tradițiuni frumoase și mari, au și Românii tradițiunile lor, care sunt titluri de nobleță.

Ține minte Românul și binele și răul ce i-se face, și nu e în stare să se însoțească cu cei-ce numai răul i-l'au voit contra celor ce i-au voit binele și i-l'au și făcut câte odată.

Aceasta s'o știe cei-ce văd crucea de piatră din preajma Glorietei dela Schönbrunn ori aud vorbindu-se de ea.

Două ani de slujbă în oștire.
Din Budapesta ne vine știrea, că din poruncă preainaltă se va face cunoscut tuturor, că cei cari intră de bună voie în oștire vor sluji numai două ani.

Fala lor... Foile din Arad vestesc cu mare bucurie că Joui dimineața la statua celor 13 generali unguri impușcați și spânzurați la 1849 s'a găsit o cunună pe panglicele căreia era scris: «Jertfim viața și sângele pentru țară». Cunună e a tinerilor unguri dela școli.

Mare ispravă!

Alandala! «Budapesta Hirlap» dela 20 Februarie și alte foi ungurești dau mare cinste următoarelor șire scrise în «Adevărul» din București:

«Guvernul unguresc a reușit să atragă pe Românii din Țara Ungurească la sine, în mocirlă. Ostași români au fost întrebuințați adică pentru a trage în noroi libertatea ungurească. Tinerilor români din Ungaria li-s'a făcut ticăloșia să fie siliți a fi cazacii libertății ungurești. Sufletul Românilor va fi ca mușcat de rușine, că tinerimea lor a fost folosită ca gâde (hoher). Noi am așteptat ca azi în Ungaria să izbucnească revoluția.

Rugăm pe frații dela «Adevărul» să ia spre știință că cei cari au imprăștiat Dieta Țării Ungurești au fost Unguri. Cine-va și-a bătut joc de «Adevărul» scriind, că ostași români au luat parte la acest act.

Și de altminteri, chiar dacă Românilor li-s'ar fi dat această însărcinare, nu ar fi stat o clipă la îndoială a duce la îndeplinire porunca prea înaltă, a scoate pe sus din Dietă pe magnații și slugile lor cari nu vor să dea poporului dreptul obștesc de vot.

Să nu știe apoi cei dela «Adevărul» nici acum, cum înțelege Apponyi, Kossuth și ceilalți libertatea?...

AȘA, DA!..

(*) Așa, da! La biserică și vă pocăiți, rugându-ve ca Dumnezeu să vă ierte păcatele ce ați săvârșit împotriva țării, a tronului și a celorlalte neamuri din patrie...

Ce s'a întâmplat adică?

Luni cei din partidele întovărășite așa hotărâseră, că Mercuri vor ține în Dietă ședință... Se știe însă, că îndată după această hotărâre, veni oștirea și imprăștie Dieta... Vitejii lui Kossuth totuși ziceau că vor încerca să țină ședință în Dietă, de-oarece ei nu socotesc că ar fi cu lege ca M. Sa să-i imprăștie cu puterea armelor (ceea-ce s'a întâmplat de altfel numai pentru-că n'au vrut s'asculte vorba bună).

În jurul Dietei Mercuri erau însă honvezii despre cari foile lui Kossuth credeau, că nu vor asculta porunca împărătească!... Dar după cele petrecute Luni în Dietă, nu se mai îndoiește nimeni, că zeu, honvedul întocmai ca cei din oștirea împărătească ascultă de porunca preainaltă și trage foc și înfige baioneta dacă cineva calcă legile și strică buna rânduială. De aceea nu s'a mai apropiat de Dietă un singur puiu de kossuthist (viteji sunt domniilor toți numai când nu e primejdie), ci s'au gândit altfel: haid la biserică, unde pe mulți îi va fi supărând cel mult mirosul de tămâie...

„Janus” institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață

pentru Austro-Ungaria.

Informații îndatoritoare da: **Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik** Lerchengasse Nr. 17. (Telefon 422.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora aceluși Premiu efiient
dental capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel
și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de război. — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	56.000.000 "
Averea institutului	31.000.000 "

În loc să năvălească deci asupra Dietei și s'o deschidă cu puterea, căpeteniile din partidele întovărășite s'au dus la biserică cea mare și frumoasă zisă Bazilica, unde abatele Molnár János (care cu greu va mai ajunge și el d'aci încolo vlădic) a slujit o liturghie, rugând pe Sfânta Marie să ocrotească Țara Ungurească...

Jidovi cari nu cred în Christos, calvini cari nu cred în Preacurata Fecioară-Maria, ba și de cei cari nu cred în Dumnezeu (atei!), stat-au împreună și rugatu-s'au ca Maria Fecioară să mântue Țara Ungurească de toate relele... (Noi am zice: s'o mântue mai presus de toate de frunții politici ca cei din partidele întovărășite).

Mare trebuie să fie desnădejdea în sufletul lui Kossuth calvinul, în alui Visontai jidovul, și a tuturor acestor lichniți, pentru a se hotărî să meargă la biserică, și încă la una papistașă.

Dacă țara va scăpa însă de primejdiile ce aduseseră asupra-i acești păcătoși, va fi nu pentru că Dumnezeu a primit rugăciunea farizeilor și vameșilor, ci pentru că e nemărginită bunătatea cerească iar Maiestatea Sa grijește ca nimeni nepedepsit să nu-și bată joc de țară și legi, nici de schiptrul Său.

Dar li-e dat, se vede, celor din lihnița tovărășie, să bea paharul amar până în fund: nici să se roage n'au putut fără să facă d'aproape cunoștință cu latul săbiei poliștilor și a copitelor cailor acestora...

Tovărășia și ceata ce o impresura, nu s'a mulțumit numai cu rugăciunea din biserică, ci ieșind afară, și-a dat în petece. A început să cânte «Kossuth Lajos azt izente», căpeteniile au fost ridicate pe umeri și lărmuind a plecat să cutreere orașul... Tinerimea dela școlile înalte avea și un steag și își poate închipui oricine neorânduiala ce au făcut.

Destul că după ce n'au vrut să asculte de poruncile păzitorilor păcii, încăierarea a fost gata. Apponyi, Kossuth și întreaga ceată a fost risipită ca pleava, multora li-s'a spart și capul, ba li-s'a luat și steagul iar spitalele sunt pline cu viteji d'ai lui Kossuth.

Câți au mai rămas pe picioare, au fugit la mormântul lui Kossuth, unde au început să cânte «Kossuth Lajos azt izente»... Ai naibii poliști însă ș'aici s'au luat după ei.

Ce credeți însă, că vitejii au gonit afară din cimitir pe poliști?

Ei, ași! Cum să-i atingă, când aveau sabie și revolver! Nu, ci ca la comandă, au în-genunchiat cu toții în jurul mormântului lui Kossuth și pe semne se vor fi rugat pentru odihna sufletului acestuia.

Asta de nu-i va mântui, căci încolo domnia împărătească cine știe cât poate ține și astfel Kossuth, Apponyi și ceilalți o să vadă scaun ministerial — vorba Românului — când și-o vedeă mutul iapa!

„In lături!...”

(Pentru acționarii «Oravicianei».)

Suntem răi. Și va trece multă apă pe Dunăre, până vom putea fi, cum ar trebui să fim. Una dintre scăderile noastre, și doar cea mai vădită, este «grandomania personală», sulevată atât de

spiritual de dl N. Iorga. Un neajuns, să-i zicem național, ce roade ca molile la rădăcinile așezămintelor noastre și culturale și economice. În timpul din urmă am dat năvală să ne întărim poporul prin instituturile de bani. Ar fi să constatăm barem aici un progres. Însă mie unuia mi-e teamă, că fără cultură îndestulătoare cum suntem, cu vremea și băncile noastre se vor izbi de scăderile noastre firești, ca de-o stâncă nepăsătoare, pe care nici voința, nici stăruința, ci numai vremea a totputernică o poate urni din loc. Cum vedem, se și ivesc nouri, din cari pe alocurea se și descarcă furtuni, ca bunăoară la «Econumul» din Cluj.

«Oraviciana» noastră, la care mi-se refer aceste rânduri, progresează frumos: are reion puternic și bogat. Dar... începe și aici clocotirea, ce are la bază grandomania personală, ce ne stânjește și aievea viața publică. Iată cum. Înainte cu 5 ani am fost și eu ales în direcție și socrul meu protopopul gr. or. de aici. Un coleg al meu din localitate, domnul Dr. Petru Cornean, a sărit ca mușcat de șarpe și pune la cale, care va să zică el cel dintâi, inaugurează votizarea, nepracticată până atunci la institut. Nu pentru că n'ar fi fost și dânsul ales; nu, lumea chibzuieste bine lucrurile, dar fiindcă nu și-a putut alcătui el pe sprânceană întreg conziliul. S'a supărat foc și nesocotind voința generală a acționarilor, dânsul abizece și vârește în locul lui pe un «Kapuکهاia» al său, care mereu îi face parte la locurile de înaintă sedere și pe unde nu răzbate, se pune ca al din poveste și sparge toate oalele din gard, ca să facă loc la oala lui. Astfel a așezat în scaunul său pe Kapuکهاia al său, un dascăl dela stat, angajat de gropar al școlii noastre confesionale, și ca să poată fi și cu turcul și cu neamțul, poartă pe umeri numele: Dragoescu.

Când am fost eu ales de jurisconsult al băncii, colegul meu, dlul Cornean, i-a și declarat rezbel pe toate terenele: directorului băncii, dlui Ilie Trăila. L-a trântit din fruntea Despărțământului «Astrei». Sub isprăvnicia s'a și-a ținut aici «Astra» adunarea generală, cea de tristă memorie. L'a trântit pe dl Trăila și din prezidiul comitetului parochial, ca astfel să împedecă dezvoltarea școlii confesionale, după planul sfetnicului său Kapuکهاia. Într'un sinod parochial strigau neamurile Kapuکهاiei: «nu ne trebuie școală confesională; mergem la ministeriu...» Casina și chorul, știm numai noi cum au tănjit sub prezidența dlui Cornean; n-o mai spunem lumii. Astăzi fiind alt președinte la casină, nu-l vezi nici când la casină, cum nu-l vezi nici unde, unde nu-i el general.

La adunarea poporală din 10 Decembrie, fiindcă nu s'a primit proiectul de rezoluție al său, ci o altă rezoluție, recomandată de deputați ca mai reușit redactată, a declarat, că el cu mine nici când nu mai face cauză comună, ascultați: nici la alegeri de deputați, «chiar de s'ar și prăbuși steagul național!...»

Acum la 1 Martie avem adunarea generală a «Oravicianei», în jurul căreia s'a deslănțuit o agitație enormă. Dl Cornean și-a luat toate depunerile dela noi, fiindcă nu-i aduc destulă dobândă, dar a avea atât de îngrijorat de înaintarea institutului (?), acționar simplu de altfel, citează rând pe rând oamenii la sine, la conac, și le dă lozinca: «In lături cu Nedelcu!» Toată chibzuința acționarilor, că nici protopopul, având să fină strâns legate bisericile de institut, nici eu n'am fi cei mai de prisos, se cufundă în voința țarului... Au să tacă rezoanele.

Iată cum se adeverește în toată plenitudinea sa, vorba d-lui Iorga.

Grandomanul, obicinuit cum este a-și ține ochii tot în sus, nu observă mizeriile ca cei smeriți. În cazul de față din vânători, pe unde îi zboară ambiția, grandomanul poate că nici nu observă cum se rostogolește bolovanul. Cât de trist îmi sună la ureche șoaptele țaranilor: «se ceartă domni la «Oraviciana».

În fața acestei iviri fatale, iată eu subscrisul, îngrijorat de soartea poporului ăstuia bun și obedient, fac mărturisire solemnă, că nesimțind în

mine calitățile recerute unui conducător nu reflectez absolut la locuri de onoare nici la «Oraviciana» nici la ori care altă instituție d'ale noastre. Mă mulțimesc a mă putea înșirui, ca și până acum, între gregari.

Am ținut de lipsă să fac și în scris această declarație, mai ales pentru orientarea prietenilor mei, cu cari fiind timpul scurt, nu mă mai pot întâlni înainte de adunarea generală a «Oravicianei», și am dorit, ca pe calea aceasta să opresc vârtejul, în care au ajuns, spre uimirea noastră, până și unii dintre funcționarii institutului, cari și ei la rândul lor vor fi aduși la rezon.

Dr. Ioan Nedelcu.

Din străinătate

Procesul ministrului Vladan Georgevici. În ziua a două (17 Febr. st. n.) a procesului în contra fostului ministru Georgevici, acuzat că a publicat acte secrete ale statului, Vladan Georgevici și-a sfârșit discursul său de apărare.

Vladan Georgevici a început discursul continuând să descrie politica Rusiei în Balcani.

Rusia s'a amestecat și sub regimul lui Alexandru Caragheorghevi în afacerile interne ale Serbiei și când prințul n'a voit să împlinească cererea Rusiei de a concedia pe unii funcționari sârbi i-s'a pregătit soarta lui Miloș Obrenovici și dinastia Obrenovici a fost restabilită din nou în Sârbia. Atitudinea Rusiei față de prințul Mihail încurajă pe adversarii prințului și astfel la 1868 Mihail fu asasinat. Când era să se încheie la 1870 între Serbia și Muntenegru o nouă convenție militară, Rusia, prin influința ei asupra Muntenegrului, izbuti s'o împedecă, după cum a izbutit să împedecă și încheierea unui tratat de alianță foarte favorabil pentru Sârbia, oferit de ministrul Benjamin von Kallay; un pictor al celui tratat pune în perspectivă cedarea către Serbia a Bosniei și Herțegovinei, precum și a Serbiei vechi. Dacă s'ar fi întâmplat aceasta, n'ar fi fost un San Stefano, nici congresul dela Berlin, nici Slivnița. S'ar fi pus bazele Mării Sârbiilor. În loc de aceasta, Serbia trebuie să se teamă azi să nu peardă teritorul dintre Timoc și Marava. Respingerea unui tratat așa de avantajos, n'a fost deci altceva, de cât un nou succes al hipnozei ruse asupra Serbiei. Când însă mai târziu Rusia căsători pe Milan cu Natalia, ea oferi Bosnia și Herțegovina Austro-Ungariei, care în sfârșit primi ofertul, de oarece țerile acestea sunt un hinterland favorabil pentru Dalmația. Astfel se împlini o dorință de optzeci de ani a Rusiei. Cu toate acestea poporul sârbesc remase și mai departe în hipnoza rusă.

Proclamarea Serbiei ca regat atât de foarte mult pe slavofilia rusi. Când puțin după aceea, Ilka Markovici săvârși în catedrala din Belgrad un atentat cu revolverul asupra regelui Milan, atentatul acesta făcu pe ruși Maikov să preamărească pe atentatoare ca pe o eroină națională și să vorbească despre sfârșitul apropiat al dinastiei Obrenovici și restaurarea lui Petru Karagheorghevi sub scutul Austro-Ungariei. În anul 1883 izbucni răscoala dela Zaječar. Cauza răscoalei se zicea, că e clauza din convenția veterinară cu Austro-Ungaria privitoare la provederea vitelor sârbești cu un certificat de proveniență. Pe când azi partidul radical ar conzidera în chemarea unei atari convenții ca cel mai mare succes al Serbiei, acelaș partid radical, în 1883, conzidera convenția ca o tradare a intereselor țării. Spre marea desiluzie a adversarilor lui Milan, revolta fu repede înăbușită.

În anul 1895 izbucni războiul sârbo-bulgar. Deși Slivnița este o pagină tristă în istoria Serbiei, ia totuși a avut urmări bune, căci a împedecă din nou realizarea programului dela San-Stefano, și acesta e, poate, cel mai mare merit al lui Milan. Slivnița deveni însă o armă otrăvită în

MARE MAGAZIN

de articole de sticle de porțelan și vase de culină.

Cele mai moderate și de folos lucruri.

S'A DESCHIS

Arad, Piața Andrássy Nr. 16. (fost casa lui Gebhart).

Se vinde cu prețurile cele mai reduse

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert

furnisor al curții cesare regești.

Telefon pentru oraș și comit. Nr. 429. 429 Nr.

contra lui Milan. Acum fură atrase și femei în lupta contra dinastiei Obrenovici.

Doamnele din Belgrad căutau să convingă pe regina Natalia care era ambițioasă și mândră de frumsețea sa, că-și va păstra aceasta frumsețea dacă nu va mai avea copii. Pe atunci acuzatul ca medic curant al regelui Milan, a atras atențiunea reginei asupra marilor primejdii pentru țeară, dacă dinastia Ocrenovici nu va avea decât un descendent (Alexandru). Natalia a răspuns, că ea ține la Rusia, chiar dacă aceasta lucrează în contra bărbatului ei. Azi după cum se știe aceasta rusofilă e catolică. După abdicarea regelui Milan, se sui pe tron Alexandru.

Atitudinii Rusiei este de a se mulțumi că regele Alexandru s'a vindecat de timpuriu de hipnoza rusă. La începutul anului 1900 regele Alexandru era în culmea popularității sale. Dar se găsi iar o femeie, Draga Mașin, care avea să aducă prăbușirea regelui. Nici un Sârb nu poate afirma că Draga ar fi ajuns regina Sârbiei dacă țarul n'ar fi fost nun. Cu moartea lui Alexandru, care pentru acuzat era mort odată cu căsătoria cu Draga, s'a terminat și cariera politică a acuzatului, căci el a rămas credincios și devotat dinastiei Obrenovici. Pe când se afla în exil a zădărnicit prima conjurație în contra perechei regale.

Când după evenimentul dela 11 Iunie 1903 a fost asaltat din toate părțile cu interviewuri, a tăcut numai după ce presa europeană prezintă Sârbia ca «țeară de sălbateci» când «Monitorul guvernului» din Petersburg a publicat comunicatul cunoscut și când Impăratul Francisc Iosif, în telegrama sa de felicitare către regele Petru și-a exprimat speranța, că regele Petru va isbuti să înalțe din nou Sârbia — el, acuzatul a publicat la Berlin o descriere a cauzelor conjurației... Acuzatul spune, că acum speră că Rusia nu va mai sta în drumul dezvoltării Sârbiei. Dar când oficerii sârbi trimiși la Petersburg ca să aducă pe fiii regelui, au fost alungați din Rusia; când d-na rusă de onoare părăsi în Viena pe principesa Elena; când se inaugură o politică după care Regele Sârbiei trebuia să viziteze în Sofia pe prințul Bulgariei spre a-i înapoia acestuia vizita cu ocazia trecerii sale prin Sârbia, la Niș, și când regele trebuia să țină seamă formal când vazalul turc Ferdinand va trece prin gara Belgradului, spre a saluta pe Ferdinand pașa — atunci acuzatul a văzut că Sârbia stă sub o hipnoză și mai mare a Rusiei. De aceea acuzatul s'a hotărât să publice pe când e în viață scrierea sa «Sfârșitul unei dinastii» pentru ca, arătând activitatea diplomaților ruși, să deschidă ochii Sârbilor și ai Europei. Nu e interesul Sârbiei, ci al Rusiei ca el să fie pedepsit...

Fostul președinte de consiliu Vladan Georgevici a fost condamnat la 6 luni închisoare, pentru că a publicat secrete de stat.

Manifestațiuni anti-românești la Atena. «Agenția telegrafică română» comunică următoarea telegramă:

Atena, 19 Februarie. Mai multe mii de cetățeni au luat parte eri la o adunare de protestare contra măsurilor luate de guvernul român contra Grecilor. Meetingul a votat o adresă care a fost trimisă reprezentanților marilor Puteri cu rugăminte de a mijloci pentru a face să înceteze această stare de lucruri, care dezonoarează omenirea și civilizațiunea.

Meetingul a fost organizat de societatea «Hellenismos».

Guvernul grecesc nevroid să învenineze afacerea și să provoace o mai mare înverșunare a spiritelor a refuzat totdeauna să intervină sau să încurajeze asemenea manifestațiuni, declarând că face toate sforțările pentru a obține o înțelegere cu România.

Cu prilejul meetingului ținut la Atena de către societatea «Hellenismos» al cărei cu-

vânt de ordine a fost «Ura contra Sârbilor, contra Bulgarilor și contra Românilor», manifestațiuni greci au calificat de ilegal un act de expulzare care aparține suveranității Statului român, și îndrăznesc să spună că expulzările dezonoarează omenirea civilizată, pe când omorurile și violențele lor în Macedonia o onorează.

Cercurile politice din România păstrează cea mai mare liniște față de asemenea manifestațiuni grecești

CONCERTUL D'ASEARĂ.

O mare admiratoare a marelui nostru artist D. Popovici zicea aseară: «E împăratul artiștilor români!»... Și ori ce pricepător al artei cântului auzindu-l va zice: «E mare între cei mari!»

Cum nu eră deci să-l slăvim?!

Fiecare cântare a lui a fost pentru noi o înălțare sufletească. Au plăcut mult — cum e lesne de înțeles — doinele noastre dulci. Numai Popovici le și știe cânta așa. «Solomoane căpitane» e plânsul și jalea Românilor. A cântat-o cu atâta foc și duioșie, că am lacrimat. Nu mai puțin ni-a înduioșat «Mama»... Popovici nu cântă numai arii, ci el dramatizează, apelează nu la auz numai, ci se adresează inimii cum nu știe de cât el, trăit și ridicat în cel mai mare centru musical, la Beyreuth.

Ovațiuni entusiaste i-s-au făcut, i-s-au oferit buchete, din loge a fost aruncat cu flori, iar drept amintire, publicul i-a oferit un serviciu de scris, din argint massiv, stil antic, cu dedicația «Lui D. Popovici, în semn de admirație. Arădani».

D-na Lucia Cosma e demnă partneră a distinsului vagnerian. Cântă cu pricepere și sentiment, vocea-i e dulce, o mlădie ușor, are toate finețele unei desăvârșite artiste. Aria Violettei din «Traviata» a cântat-o cu atâta discreție, și dulce, în cât a stors vifor de aplauze. I-s'a oferit un admirabil buchet de flori, s'a cerut cu entuziasm bisarea fiecărei doine și d-sa ni-a procurat o nespusă plăcere adăugând programului câte-va doine, creațiuni de ale maestrului Dima.

D-șoara Melania Brândușean a fost atât de gentilă, încât nu numai a acompaniat pe dl Popovici și pe d-na Lucia Cosma, ci a cântat și independent două piese, dând toată măsura calității sale de pianistă distinsă. Publicul a aplaudat-o, dupăcum i-s'a oferit și un prea frumos buchet.

D-șoara Leontina Pap are voce d'o rară extensiune, timbru curat, în notele de jos duioșie, în cele de sus strașnică putere. Publicul i-a făcut o călduroasă primire, atât d-sale cât și grațioasei sale surori d-șoarei Veturia, care a acompaniat-o la pian.

Urmând să-și desăvârșescă studiul muzical, are să fie o podoabă a societății aradane.

La concert a fost în frunte cu P. S. Sa Episcopul I. I. Papp, întreaga societate cultă aradană, vicecolonelul Pallik, în frunte cu numeroși oficeri, dșoarele Mocsonyi din Căpâlnaș, din provincie o mulțime de inși. Din societatea maghiară a fost dl Barabás Béla, cu doamna. O mulțime generală s'a exprimat din partea turtora și toți sunt de părere că un așa festival artistic rar se petrece în societatea românească.

După concertul atât de bine reuși, în sala dela «Ipartestület» a avut loc petrecerea cu dans, care a ținut până spre dimineață. Au cântat două muzici: cea militară și lautarii.

Din cununa superbă de dame, ni-am însemnat numele doamnelor: Letiția Adam, Adam (Timișoara), Viola de Anyos, Gabriela Brădean, Florica Burdan, Lucreția Bulboacă, Crișan (Seleuș), Risa

Ciontea, Elena Goldiș, Lucreția Herbay, Virginia Hotăran, Adriana Ispravnic, Elisabeta Crip, Lucia Cosma, Campian (Vârșand), Cărăbaș (Timișoara), Ivan (Giula), Hermina Lazar, Constanța Lazar, Emilia Moldovan, Lucreția Mihulin, Mihulin (Cicir), Zina Moga, Aurelia Milovan, Sofia Mioc, Victoria Magdu, Mladin (Pauliș), Veturia Nestor, Amalia Nicorescu, Niga, Iovanca Némét, Letiția Oncu, Maria Opreat, Ognean (Soborșin) Olariu (Arad) Ecaterina Pap, Eugenia Pop, Cornelia Popa, Popovici (Vârșand), Irina Popovici, Elena Raicu, Lucreția Russu Șirianu, Florica Serb, Mady Secula, Lucia Șincai, Iolanda Truța, Emilia Turcu, Telescu (Arad), Iulia Ungurean, Ermina Vasilon, Ecaterina Vășan.

Domnișoare: Ana Burdan (Sinitea), Melania Brândușan, Ecaterina Biriș, Valeria Boțco, Tulia și Hortensia Bogdan, Flora Bonciu, Anuța Cizmaș, Minerva și Felicia Ceonța, Maria Crișan, (în costum național), Melania Ionescu, Minca Loichița, Veturia Lazar, Hortensia și Aurelia Mladin, Cornelia Moldovan, Cristina Marșeu, Ana Nișcu, Aurelia Păcurar, Leontina și Veturia Pap, Florica și Zina Popovici, Veturia Popovici, Popovici (Birchiș), Hortensia Raicu, Lola Serb, Teta Ungurean și Maria Tămaș.

DESCORDAREA.

— Criza. —

Budapesta, 22 Febr. 1906.

O discordare generală a sufletelor se cunoaște pretutindeni. Agitația cea mare a obosit pe cei mai mulți și ea nu mai persistă decât prin articole de foi.

Ceeace a mai înviorat întru câțva interesul general a fost discursul contelui Tisza ținut alaltăeri seara în clubul liberal. Neapărat un discurs mare, piin de-o forță expansivă și agitativă, așa cum le rostea Tisza în timpul culmei sale. Partidul liberal a tresărit la glasul acesta din amorțirea lui somnolentă. Membrii sunt de credință că partidul își va cuceri din nou poziția lui pierdută. Aceste nădejdi sunt puțin întemeiate. Un singur om, o singură persoană, fie chiar de geniul lui Tisza nu va putea insufla unui partid întreg, decât o viață artificială. Marile mișcări și curente vin totdeauna de jos și pornesc cu o putere de neînving în sus răsturnând ori ce obstacol.

Studentii.

Descordare? Nu este greșit a zice astfel? Agitația vibrează mai departe «ca un foc nestins» în inimile învăpăiate ale «tinerimii universitare» (nu îndrănesc să zic «studioase»). Se cunoaște valoarea acelor manifestațiuni politice, cari sunt lipsite de seriozitate. Ar fi deci un lucru comun, de-a spune că acest adevăr și aici rămâne în picioare. Mai mult, nu există poate niciăiri pe față pământului o tinerime atât de puțin serioasă, atât de fanfaroană, gălăgioasă și lipsită de orice porniri nobile, serioase și generoase ca tinerimea ungurească. După colegii lor din Cluj, studenții unguri din Pesta încă au ținut să-și afirme patriotismul. Noi, cari cunoaștem de aproape pe tinerimea ungurească de aici, știm că toate manifestațiile ei sunt pornite nu din însuflețire adevărată și curată, nu din acele porniri generoase cari caracteriză ori unde tinerimea, ci din dorința de a se distinge de a se impune. Ele sunt făcute în vederea aplauzelor vulgului, în vederea ochilor frumoși cari îi admiră pe eroii aceștia atât de groțești și caraghioși.

Nyiri și Fejérváry la Viena.

Nyiri, comisarul regesc a plecat la Viena spre a raporta M. Sale despre misiunea sa. De asemenea baronul Fejérváry va pleca la Viena.

Adunările de protestare dela 25 I. c.

probabil vor fi oprite. La Komorn ea a fost deja interzisă. Aici fostul deputat Szász József era să țină o dare de seamă înaintea alegătorilor săi.

CANCELRIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca „Victoria“.)

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează biserică în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

DESPRE CARTE.

De IOSIF STANCA.

Ce plăcut e să stai de vorbă cu cei aleși ai neamului tău, cari prin însușirile lor se ridică peste milioanele de muritori. Ai înaintea ta un astfel de om: vezi cu ochii sufletului tău cum îi picură cuvintele înțelepte din gură; fiecare cuvânt, fiecare vorbă te încălzește, căci sunt izvorâte din inimă. Ochii lui sunt umezi de bucurie, căci știe dorințele și păsurile tale. Dela o vreme simți cum glasul începe să-i tremure, ochii i-se fac mai schinteietori, fața îmbujorată de mai nainte se face galbenă, și, cum se frământă încet par'că plutește pe aripi: simți par'că ai naintea ta un sfânt, pe care tu — fermecat — pas de pas îl urmărești. Și nici habar nu ai că te conduce printre stânci prăpăstioase și-ți țîșnește sângele — ca și lui — din picioare. Iar când ajunge să scape pe Ileana Consinzeana din curțile cutărui zmeu, ochii vi-se umezesc la amândoi, și nu știți să râdeți, ori să plângeți de bucurie...

Mulți sunt bărbații cei aleși ai neamului nostru; frumoase, ademenitoare și felurite sunt graiurile lor, precum felurite sunt glasurile paserilor cântătoare și felurite sunt mirezmele florilor din grădină. Sunt la noi poeți al căror glas samănă cu glasul de privityhoare, cu răcnetul unui leu ferecat în lanțuri. Avem prozatori, la cari le curge mierea din gură. Și-avem istorici înțelepți, a căror glas răsună domol ca un glas de clopot, pe care îl ascuți cu evlavie ca sfânta evanghelie. Cetiți pe Alexandri, Eminescu, Coșbuc și Iosif, și veți găsi în ei tot atâtea priveghitori. Cetiți pe Goga și vi-s'a părea, că auziți răcneteie unui leu ferecat în lanțuri. Cetiți pe Bălcescu și pe Russo și sufletul vostru va lua parte la cetirea sfintei evanghelii.

Da, cartea e aceea, care e în stare să ne dea atâta mângăere. Ești sărac și întunec plutește în toată casa sa umedă și rece, dar deslipind buchile de pe carte vezi cum navălește lumea pe ferestri: toată casa și-se înviorază și să încălzește. Din umilit, ce te simțiai înainte, te simți că ești o forță, deoarece ai ajuns să te cunoști însuși pe tine. Faci o faptă bună, vezi cu ochii sufletului cum povătuitorul tău — autorul — saltă de bucurie, că sămânța aruncată de el a adus roadă. Săvârșești o faptă rea, îl vezi rânjindu-se la fine, blestămându-te, că n'ai ascultat înțeleptele lui povețe. Sunt cuvinte, fraze întregi, cari ca o remușcare îți ține mereu în urechi, cari știi bine, că le-ai citit de-atâteaori și totuși nu le-ai urmat. Ești bogat și n'ai simțit lipsă în viața ta. Pentru ceiaiați oameni ai tăi n'ai avut decât dispreț. Cetinel — ca Vameșul din evanghelie —

îți recunoști mereu toate păcatele tale. Sămți, că cu nimic nu ești mai mult decât semenul tău sărac, dacă acela e de omenie. Un dor păgân te paște de a te însoți cu el și de al ajuta numai când și-se dă prilej. Din înfrățirea ta cu a semenilor tăi mai mulți, vezi cum să pogoară darul duhului sfânt peste noi și să sălășluește adevărata fericire peste satele noastre.

Și câte alte fapte nobile nu izvorăsc din cetirea cărților bune! Dar câți cărturari români nu au pe masa lor o foaie? Câți nu au cărțile, cari sunt adevărată comoară pentru fiecare Român? Iar dacă stăm așa, să nu ne mirăm că înaintăm ca racul și faptele noastre din viață, sunt greșeli peste greșeli.

Candelei ca să ardă îi trebuie oleu. Aceia ce e oleul pentru candela, e cartea pentru minte și pentru inimă.

Deci turnați oleu în candelă!

NOUȚĂȚI.

ARAD, 23 Februarie 1906.

— **Conzistor plenar** s'a ținut Mercuri în Arad sub prezidenția P. S. Sale Episcopului I. I. Pap, fiind de față P. Cuvioșii Lor archimandritul Aug. Hamsea și protosincelul R. R. Ciorogariu, protopopul Dr. I. Trailescu și G. Popovici (referentul), preoții C. Domșa, D. Muscan, Tr. Vățian și Tr. Magier, apoi d-nii Dr. N. Oncu, Sava Raicu, G. Feier, P. Truța, G. Purcariu, G. Serb, Russu Șirianu, Dr. N. Oprean, Em. Ungureanu, Aurel Petrovici și Aug. Boțoc.

După ședința P. S. Sa a dat masă mare la care au fost invitați domniile asesori.

— **Comisari conzistoriali** pentru alegerile sinodale în eparchia Aradului au fost numiți de Conzistor la:

Arad	protopopul	V. Beleş și Dr. N. Oncu;
Radna		Givulescu și Dr. Avramescu;
Șiria		M. Lucuța și Dr. I. Hotăran;
Giula		G. Popovici și Dr. Ardelean;
Chișineu		Dr. I. Trailescu și M. Veliciu;
B.-Ineu	protosincel	R. Ciorogariu G. Feier;
Buteni	protopopul	I. Giorgia și V. Goldiș;
Halmagiu		C. Lazar și Dr. T. Pap;
B.-Comloș		P. Miulescu și Iuliu Vuia;
Timișoara		Dr. T. Putici și Em. Ungureanu;
Lipova		V. Hamsea și Dr. A. Marta;
Chiseteu		G. Serb și V. Tomici;
Birchiș	preot	D. Marcu și P. Ionaș;
Vinga		Al. Crăciunescu și Dr. Cosma.

— **Alegerile pentru Sinod în eparchia Aradului.** În ședința de Mercuri a Conzisto-

rului plenar s'au luat măsuri în vederea alegerilor sinodale. Alegerile se vor face după cum urmează: la 26 Februarie (11 Martie) convocarea sinoadelor extraordinare în parochii; la 15 Martie alegerile clerului; 5/18 și 12/25 Martie cele mirenești și la 1 Aprilie n. scrutiniul.

— **Protopopiatul Boroș-Ineului.** În ședința de Mercuri a Conzistorului plenar P. S. Sa Episcopul I. I. Papp după ce a parentat pe răposatul C. Gurban și a adus la cunoștință numirea de administrator al tractului Boroș-Ineu a dlui protopop M. Lucuța (Șiria), a arătat necesitatea de a se face rânduială în protopopiat și a se lua măsuri pentru îndeplinirea protopopiatului, ceea-ce Conzistorul a și hotărât cu toate glasurile.

— **Pentru nenorociții din Ferdinandsberg,** au mai contribuit următorii:

Dna Florica Penția	Cor. 2.—
Gheorghe Penția, notar cercual	» 2.—
Dna Anghelina Jianu	» 1.—
Balej Janos, neguțator	» 1.—
Iosif Simoni adm. domen	» 1.—
Adam Târbat, econom	» 1.—
Adam Bolovegea econ.	» —.40
Gheorghe Nicola preot	» —.50
Achim Luca	» —.50
Simeon Tépârdel	» —.30
Sandor Filipovicu	» —.60
Maria Duda	» —.20
N. Ștefan	» —.20
Carolina Duda	» —.20
Mihai Jianu	» —.49
Ahim Dragomir	» —.10
Bucur Miu, comerciant	» 5.—
Tinerimea școlară gr.-or.-rom. din Comoriște	» 2.06
Ana Bizuit	» 1.—

Suma: Cor. 19 86

Contribuiri de mai nainte: » 144.76

Laolaltă: » 164.62

Pentru nenorociții din Ferdinandsberg au colectat — independent de colecta noastră — dl *Ioan Popovici*, preot în Cireșia dela următorii:

P. S. Sa dl Episcop Nicolae Popea	Cor. 10.—
P. C. Sa dl Filaret Musta	» 5.—
P. C. Sa dl protos. Dr. Tr. Badescu	» 5.—
Magnificența Sa dl Const. Burdia	» 10.—
«Fondul bis. gr.-or. român din Ferdinandsberg»	» 20.—
Biserica gr.-or. română din Cireșia	» 5.—
«Sebeșana» cassa de păstrare	» 10.—
«Cassa funcționarilor de păstrare»	» 5.—

Creștere și educațiune.

De Ioan Slavici.

Creștere și educațiune nu sunt, cum mulți vor fi crezând, același lucru.

Crește ori și care ființă însuși prin sine desvoltându-se potrivit cu firea sa individuală și cu împrejurările, în care i-se petrece viața.

Firea individuală rămâne neschimbată, iar împrejurările sunt variabile și mai mult ori mai puțin priincioase: din ghindă numai stejar poate să răsăre, dar stejarul se desvoaltă mai repede și crește mai mare, dacă este priincios locul, și rămâne pipernicit, dacă e sădit în umbră ori în pământ sterp.

Putem dar să creștem și plante, și animale, și oameni având purtare de grijă, ca împrejurările să fie priincioase pentru desvoltarea lor.

— Singur omul poate să se crească și el însuși pe sine purtând grijă, că împrejurările să fie priincioase pentru desfășurarea lui trupească și sufletească. Această deprindere de a purta însuși grija de sine e ceea ce înțelegem noi când zicem «educațiune», și fiindcă numai omul poate să poarte grije de sine, nici plantelor, nici animalelor, pe care le creștem, nu putem să le facem și educațiunea.

E deci mare și învederată deosebirea dintre creștere și educațiune, și un om bine crescut poate să fie lipsit cu desăvârșire de educațiune. Fiind bine crescut, el e desvoltat trupește și sufletește, dar dacă nu are și educațiune, se perde îndată ce rămâne de capul lui și nu mai poartă alții grije de dânsul.

Tineri plini de vigoare își ruinează în curând sănătatea, dacă n'au fost deprinși a purta înșiși și grijă pentru păstrarea ei. Fete crescute cu multă îngrijire cad în curând dacă n'au fost deprinse a-și stăpâni slăbiciunile și a se conduce ele însă-le pe sine. Oameni cu studii eminente se perd încetul cu încetul în masele mari, dacă, nedeprinși a se cultivă însuși pe sine, își curmă studiile îndată după ce și-au luat diploma, pe când cei ce au educațiune intelectuală merg mereu înainte și ajung la bătrânețele lor între cei mai luminați.

Omului dar nu creștere, nici dresură, ci educațiune are să i-se facă: el nu condus și stăpânit are să fie, ci îndrumat a se conduce și stăpâni însuși pe sine.

Cum?

Fără îndoială numai lăsându-i destulă libertate pentru ca totdeauna să simtă, că el însuși suferă, dacă nu poartă grijă de sine.

Dumnezeu e mai presus de toate drept și, dacă ni-a dat tuturoră putința de a fi părinți, ne-a și înzestrat pe toți cu destoinicia de a fi buni educatori. Nu poate dar nimeni să se plângă, nici să se desvinovățească, dacă copiii nu-i ies cum iar fi dorit.

N'ai decât să-l iubești pe copil pentru ca să-i voiești binele și să știi, ce este bine și ce e rău pentru el și n'ai decât să porți grijă de copil pentru ca și el să te iubiască, iar această iubire alui e cel mai puternic mijloc de educațiune.

Iubindu-te, copilul se bucură, când te bucuri tu și se întristează când te vede trist, ține să te mulțumească prin purtările lui și se simte nemângăiat când știe, că te-a mahnit. Dacă i-ai câștigat odată iubirea, ești stăpân pe voința lui și n'ai nevoie

nici să-i poruncești, nici să-l siluiești, nici să-l îndupleci prin pedepse, nici să-l ademenești prin făgăduințe, căci el face tot ceea-ce tu vrei din propriul lui îndemn, din dragoste curată, mânat numai din dorința de a te vedea mulțumit de dânsul. Ești ori nu de față, știi ori nu, ce vrea să facă, el se întrebă în toate clipele vieții lui, dacă te-ar mahnii ori nu săvârșind fapta și mulți sunt oamenii, care în zile de nenorocire se bucură, că nu le mai trăiesc părinții, iar în zile de bucurie plâng, că nu mai pot și părinții lor să se bucare împreună cu dânsii.

Om fericit în toate zilele vieții lui iese din copilul crescut în astfel de iubire, căci tot cum își iubește părinții își va iubi și frații și prietenii și soția și copiii, viața lui toată va face din dragoste curată tot ceea-ce face — și totdeauna va fi mulțumit el însuși de faptele sale.

Ceea ce-l face pe om bun, răbdător, dulce la fire, însetat de binele altora și neînfrânt în luptele lui cu nevoile vieții e copilăria fericită și plină de soare, ale căreia farmace se revarsă asupra întregii vieți ca mângăiere neistovită în zile de restriște.

Prima regulă de educațiune e dar: Lăsați copiii să se bucare de viață, dați-vă silința să le înzestrați sufletele cu reamintiri plăcute, ca scumpi să le fie oamenii, cu care trăiesc și scumpe locurile, în care copilăresc, și priveghiați cu neadormire, ca să nu le perdeți iubirea.

PRIMUL AMOR.

Dragă! Să-mi iau adio? Să te uit pe tine
Oh! Când tu ești a mea cea dintâi iubire!
Aurora, zefirul numele-ți șoptesc,
Pe urmele-ți în juru-mi roze înfloresc!

«Prima cassă de păstrare din Caransebeș»	Cor. 10.—
Dr. G. Dragomir, prof. de teologie	» 1.—
Patrichie Dragalina, prof. dirigent	» 2.—
Iosif Bălan, profesor	» 2.—
Dr. Nicolae Ionescu, avocat	» 5.—
Dr. Mihail Bradicean	» 2.—
Traian Ionași, profesor	» 1.—
Constantin Călțun, contabil	» 2.—
N. N.	» 2.—
Aurel Moaca ref. la senat. episcopesc	» 2.—
Ion Lințu, esactor konzistorial	» 1.—
N. N.	» 1.—
Preoții: Iuliu Musta din Glimboca	» 2.—
Nicolae Ioanescu din Marga	» 4.—
Sinesie Bistreanu din Var	» 2.—
G. Popovici din Zagujeni	» 1.—
Victor Trailovici din Coștei	» 1.—
Pantelimon Domil din Obreja	» 1.—
Ioan Popovici din Cireșia	» 12.—
D-nele: Mărioara Popovici Cireșia	» 2.—
Marta Sirbu)	» 1.—
Mărioara Bălan) Caransebeș	» 1.—
Ioan Șusoi, contabil	» 1.—
George Adam, cand. de preot	» 1.—
Coriolan Zuiaș, preot în Vasiova	» 1.—
Georgiu Lepa, conduc. «Severinenci»	» 1.—
Elisei Știopu, învățător în Var	» -50
Nicolae Marin, colonel în penziune	» 2.—
Nicolae Junianca, maior	» 1.80
Ion Lazaroni, econom	» 1.—
Petru Bizerea pref. internat. pedag.	» 1.—
A. Piso, contabil	» 1.—
B. V.	» -50
P. P.	» 1.—
Lazici, contabil	» 1.—
N. N.	» -50
N. N.	» -60
Petru Valușescu	» 1.—
G. Joandrea, diacon în Lugoj	» 1.—
Bujor și Florica Barbu	» 2.20
Vichentie Radu	» 1.—
Petru Vladolescu	» 1.—
Pavel Stroca, prim-codrean	» 1.—
Benghia învățător în Sculea	» 1.—

Suma totală: 141.10

În numele micuților orfani scrie părintele Popovici, exprim mulțumită tuturor contribuitorilor, cari cu obolul lor au alinat nemiloasa foamete ce bântuie între membrii nenorocitelor familii.

Sporirea gendarmeriei. Ministrul de honvezi a lansat un ordin, prin care dispune sporirea gendarmeriei cu 870 gendarmi noi. Se vor crea 150 posturi noi de gendarmi. Solda sergenților majori de gend. va fi urcată cu câte 15 fileri pe zi, a sergenților cu câte 14

fileri pe zi. Nouile posturi de gendarmi își încep activitatea la 1 Aprilie.

— Soldații români în ajutorul poliției din Budapesta. Se anunță, că o companie de soldați români din Timișoara au sosit azi în Budapesta și au fost sălășluiți la cazarma Maria Terezia. Compania aceasta de soldați români a fost trimisă pentru întărirea poliției din Budapesta.

— Șicanarea poporului român din comitatul Hunedoara din partea oficianților străini de nevoile poporului a mers așa de departe, în cât unii ofițanți au oprit în unele comune chiar și colindele, obiceiuri moștenite din moși strămoși, iar în alte locuri au luat dela oameni camete de întârziere după dările plătite, deși suntem în complet ex-lex. Românii au adresat în congregația din Deva interpelațiuni energice în contra acestor abuzuri.

— Țara e în liniște.... Cetim într'o foaie de a coaliției:

«Au perit și urmele inverșunării provocate de evenimentele din lăuntru a țării, de când împărăștierea Dietei s'a făcut fără nici o turburare. La bursa mereu-mereu toate reintră în văgaș, liniștea e cu desăvârșire restabilită și speculațiunea începe cumpărarea de noi valori, cari înainte cu câteva zile, în marea iritație, nu mai aveau căutare. În urmarea acesteia, valorile ungu-rești și-au urcat din nou cursul»...

Observăm, că vestea aceasta o luăm de pe paginile din urmă a foii, la rubrica «bursii» căci pe coloanele dintăiu încă tot tună și fulgeră patriotizmul înflăcărat.

Aici Schreib-Moritzul scrie adevărul, căci e vorba de valori... Dincolo, scrie pentru... civișii din Dobrișin, Kecskemét, Măcău! Căci bursa nu e pentru civiși. Ei caută ciucuri, pinteți și revoluție — pe care s'o facă totdeauna alții — în gazete.

Va să zică e liniște în țară. Nici chiar speculațiunea de bursă nu se teme de — revoluția ungurească. Într'adevăr caraghios sfârșit are «măreață» luptă.

Au purtat sabie însângerată cum se zice, dintr'un colț în alul în țară: aprins-au inimile și de altfel înflăcărâte ale patrioților; de ani de zile în grai viu și în scris ațâțat-au fără frâu; sigilat-au ușele comitatelor și au bătut cu ouă clocite pe fișpani; nedreptățile guvernului de drabanți umplut-au inimile de adânci amărăciune și preste toate acestea reprezentanții națiunii au fost făcuți de bațocură și d'ați pe ușă

afară din Casa țării, — iar țării nici că-i pasă, e într'o liniște idilică.

Aceasta e palma cea mai bună ce a putut-o căpăta cinstita adunătură, care se numea pe sine «reprezentanța națiunii și a țării». Lumea, străinătatea, care a fost și ea alarmată de fanfaroni, stă uimită de nepăsarea și liniștea țării. «Ripor-terii de război» trimiși de către foile mari în Ungaria se rentorc nemulțumiți de revoluția ungurească.

Minciuna va să zică s'a sfârșit cum se sfârșesc toate minciunile — cu rușine.

— Cel mai lung cuvânt din lume. Cel mai lung cuvânt din lume se află în limba flamandă și este din 42 de itere. Cuvântul acesta, care, în limba românească e pur și simplu «automobil», sună cam așa:

Snelpaardelooszonderspoorwegpetrolrigtnik.

Și când te gândești, că pentru un flamand acest cuvânt kilometric e cât se poate de natural!

Iată acum și traducerea lui pe românește, bine înțeles, descompunându-l în mai multe părți:

Snel — iute

paardeloos — fără cal

zonderspoorweg — fără șine

petrolrijtnik — vehicul cu petrol.

Original mod de exprimare; n'avem ce spune.

Un alt cuvânt lung e următorul:

Llanfairpullgwyngyllogerychwyrndrobwlllandy-siliogogos.

E luat dintr'o cartă postală din Anglia și exprimă numele unei localități.

— Nuntă. O nuntă frumoasă și românească s'a sărbat Luni 6/19 l. c. în Pâncota.

D-ra Aurora Filip, fiica preotului Filip Leuca din Pâncota, și-a sărbat cununia cu tinărul Adrian Filip, ales preot în com. Cherechiu.

Adunatu-s'au la aceasta nuntă afară de stimă-torii părechii sărbătorite și o frumoasă cunună de oaspeți.

Actul cununiei l'a săvârșit M. on. domn Mihai Lucața protopopul tractual, într'un chip înălțător, adresând la urmă o caldă felicitare și urări de bine perechei noue.

Au fost de față următorii domni și doamne: Alexandru Filip, cu d-na ca părinții mirelui, d-ra Anuța Filip sora mirelui, din Lugojul-de-jos, d-na Gabriela Venter cu d-șoara Valeria Boroș, protopopul pensionat Teodor Filip ca bunic al mirelui, dl protopop Cornel Lazar cu d-na, Aurel Popa notar în Vinteri cu d-na, dl protopop Mihai Lucața cu d-na, dl Ioan Suciuc, cand. de adv. cu d-na, Aurel Leuca negustor, cu amabila d-șoară Corneția Moldovan Hălmagiu, dl Teodor Stan cu d-na din Cherechiu ca nași cununători, d-na Melania văd. Dr. Constantin Groza Cil, dl Ioan Avram preot Micșa, Dimitrie Popoviciu preot Cermeiu, Ioan Fofiu cu d-na preot Cherechiu, Binițiu cu d-na comerciant Pâncota, Simeon Buda proprietar Pâncota, d-na Iulia Țapoș ca mătușa miresei Micșa, d-nii d-rand Victor Mercea și Mihai Popa cand. de adv. și următorii d-nii teologi; Moise Popovici teolog abs., Nestor Popa, Ioan Bonațiu, Nestor Blaga și Ioan Popescu.

Sub durata mesei rev. domn Mihai Lucața protopresbiter a toastat pentru părechea tinără, rev. domn Cornel Lazar, protopresbiter pentru părinții mirilor, rev. domn protopresbiter emerit Teodor Filip a toastat pentru nași, rev. domn Ioan Avram preot pentru părintele cununător, tinărul teolog Nestor Blaga pentru sexul frumos, părintele Filip Leuca, mulțumind oaspeților, dl Ioan Fofiu, salută oaspeții bihoreni, părintele Dimitrie Popoviciu pentru masa lui părjol. Dl Dr. Victor Mercea a delectat publicul prin predarea monologului «programul candidatului la deputație».

Au sosit mai multe telegrame dela cei ce n'au putut lua parte: Eugenia Venter din Nagy-Bárod, Magnf. domn Dr. Stefan C. Pop Arad, Magnf. domn R. Ciorogariu, dir. sem. Arad, Cornel Lazar și familia Arad, Aurelia, Ioan și Silviu, Lugajul-sup., familia Popovici ref. cons. Arad, fam. Giorgia ppresb. Buteni, George Costa cand. de adv. Tinca, Niță Popescu, ales preot în Toracul-mare, din Covăsânț, rev. domn Toma Pacală, Iuliu Ivan și Aurel Beiuș, fam. Iancu din Zarand, iar d-nul notar Gerba din Pâncota a felicitat în scris.

Printre crengi, frunze, când soarele apare
Strălucește roaua lacrimilor tale.
Ochiu-ți senin, ca cerul, e un cucurbeu
În undele line a micului păreu.

Floarea în grădină, earba pe câmpie
Ciocărlia 'n doină îmi vorbesc de tine.
Jalnicul susur isvorului din vale
Par'că e suspinul dorurilor tale!

Și să-mi iau adio? Să te uit deodată?
Când — calc pe cunună din visuri legată!
Iar... tu de vezi calea-ți din umbră însoțită
Vină-ți în minte o floare vesteală!

Melania Ionescu.

POEZII POPORALE.

Cul. de: George Mătea, inv. Coașd (Kávásd, com. Bihor).

Până fusăi holtieșiu,
Mersăi sara pe uliță,
Tot zicând în flueruță.
Nana ieșe la uliță,
Io-i dădai bună sara,
Ea nu zise nimica,
Io răsăi și ea nu răsă,
Înima în mine o strânsă.

Hoi! nănuță draga mea,
Cum-i rândul tău așa?
Că-ți dădai bună sara,
Tu nu ziseși nimica.
Io răsăi, tu nu răsăși,
Dinima 'n mine o strânsăși.

Dară ea în grai, grăiă
Bade, bade dragul meu,
D'arunce-te calul tău,

Mergând sara 'n făgădău.
Și nimica să nu-ți strice.
Numa o mână să ți-o rupă.
Sângele te năpădească,
Nici din loc nu te clătească.

Dacă-i nană rând așa,
Când 'i mere la măta,
Și trecând vâlcelele,
Ți-se d'achețe poalele,
Descățându-ți tu poalele,
Rumpăți-se frimbiile.
Și legându-ți frimbiile,
Rumpăți-se degetele,
Dela amândouă mânille,
Să rămăie inelele
Să le d'afli nană eu,
Mergând sara 'n făgădău,
Să le port în butul tău.

Culese de: Isai Stepan, june Pâncota.

Frunză verde de șelată
Dragă mi fata săracă
Că ea lucră de se 'mbracă
Iar fata găzducului
Dă o 'n mâna dracului,
Cum se scoală, coată în oală.

Frunză verde floricele
Plină-i lumea de cățele
Plină-i lumea de jidani,
Ca valea de bolovani.
De ciuda dujmanilor
Ași da foc gardurilor
Să rămână numai parii
Să se înțepe 'n ei dujmanii.

Petrecerea a durat până în zori de dimineață în deplină animație la masă bogată și vin bun, ca de Odobești. Svidrigailoff.

— **Tragicul dela Brașov.** Sub titlul grav: «Pentru posteritate», «Gazeta Transilvaniei» (Nr. 30) aduce, din raportul «Tribunei» despre actul dizolvării dietei, niște spicuiți, pe cari le însoțește cu reflexiuni foarte sugestive, ba clasice chiar, ca bunăoară:

«Ce joc a lsortii! Cu câtă râvnă pentru acțiunea parlamentară intraseră deputații noștri activiști în această Dietă, unde au fost învredniciți să ocupe și ei câteva locuri și tocmai dâșii să fie destinați a azista singuri pronunțarea fatalului decret de împrăștiare a ei!»

Fatal!

Adecă, — de! *Mon cher* dela Gazeta, de ce te faci tocmai așa *ne znai* a trebilor din zilele noastre? Pentru posteritate?

— **Barabás primit în triumf.** Civișii noștri din Arad au ieșit ieri, în număr mare, cufemei, cu copii, cu purcel cu cătel înaintea fostului lor deputat Barabás Béla. Marele bărbat a sosit cu trenul de 3½ dela Budapesta. În gară le-a ținut o vorbire, plângându-se că împăratul le-a dat cu piciorul.

— Am luptat pentru limba de comandă ungurească și am pățit rușinea să fim scoși afară de soldați comandați ungurește.

O bandă de țigani a intonat apoi «Kossuthnóta», și-au pornit spre oraș. Convoiu s'a oprit la cei 13, unde a mai declamat Barabás și alții.

— **Mulțumită publică.** Prin incediul întâmplat în 17 August 1904 întreaga-mi avere mobilă agonisită în decurs de 33 ani au devenit pradă aceluia, în urma căreia pe baza apelurilor făcute pentru ușurarea suferinței nedescrise, din partea mai multor stimați binefăcători, precum și din partea stimatei direcțiuni a institutului «Doina», care a binevoit a împărți suma de 2000 coroane între cei nefericiți, din care sumă și eu am fost împărțit, și în fine stimatei familii Dr. Zosim Chirtop care deși se numără între cei arși m'au provăzut cu locuință timp de un an, cari binefaceri nu le pot trece cu vederea de a nu le aduce mulțumita mea și pe aceasta cale, rugând prevedința a le răsplăti tuturor binefăcătorilor amăsurat faptelor nobile arătate deși săvârșite față de cei nefericiți.

Câmpeni, în 18 Februarie 1906.

George M. Corchescu.
primar.

— **Fuga-i rușinoasă dar e sănătoasă.** Pe toți îi pune în uimire, cum s'a întâmplat, că ședința de Luni din casa jării, s'a petrecut așa de iute, când cei din partidele întovărășite nu odată au spus, că vor lupta până la cea din urmă picătură de sânge. Iată de ce. Coaliția n'a îndrăsnit să dea față cu soldații aduși acolo anume să facă rânduială, dacă va fi lipsă, căci atunci ar fi trebuit sau să fugă, sau să nu se lase. A aflat de bine să primească pe cea dintâiu. Ei sunt totdeauna tari la vorbă, dar când treaba merge prea cu grosul, atunci nu zic nimic. Așa au făcut și acum. Au fugit, și fie fuga cât de rușinoasă, ea totuși a fost sănătoasă.

— **Crudă a fost moartea** învățătorului român *Lie Băsarabă*. Călătorind cu trenul spre casă (o comună de lângă Cluj) a apucat pe altă linie ferată și văzându-și greșeala a sărit jos din tren, dar a căzut rău și trenul i-a apucat picioarele și i-a zdrobit total, lăsându-l mort.

— **Inmormântare.** Mercuri a fost petrecută în calea vecinicii, Florica Beleş, soția nemângăiatului Dr. Eugen Rozvány. Actul înmormântării s'a început la orele 3. Au servit preoții Traian Vașan, Gavril Bodea și Vasile Vesalon. De față a fost P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp P. C. Sa Roman R. Ciorogar, director seminarial, și alți distinși membri ai vieții noastre publice, și numărös public fără deosebire de limbă și religie.

— **Necrolog.** *Ioan Papp de Szatmár*, protopopul districtului Boroșbeș și paroh în Bocsig, după scurte, dar grele suferințe, provăzut cu sf. taine ale moribunților, a reposat, la 17 Febr.

1906 în etate de 69 ani, la 43 ani ai preoției și ai fericitei sale căsătorii, lăsând în jale profundă pe soția sa, pe cinci fice și un fiu al său. Fie ertatul a fost un preot adevărat și un adevărat părinte al poporului. Preoțind în Bocsig 42 ani, în acest restimp, a reorganizat totalmente aceasta comună, a pătruns la inima poporului întru atâtă încât va trece aceasta generațiune, dar numele lui se va păstra de credincioși ca un adevărat părinte al poporului. La înmormântarea lui săvârșită în 19 luna c. au fost cu drept cuvânt toată comuna, mic și mare, tânăr și bătrân, fără descliniere de națiune și religie. Lacrimi curgeau din ochii întregii mulțimi, când șase preoți începura duioasele cântări ale înmormântărilor, încât părea că nu numai soția pe soțul ei și familia doioasă pe părinte îngrijitor ci întreaga comună a pierdut pe părintele său cel adevărat, dela care atâtea bune povățuiri și îndreptări au avut, încât o așa jale generală rar se mai poate vedea vie dovadă că reposatul ca preot și-a împlinit chemarea sa, cu multă conștiință, și cu o adevărată iubire de neam; căci nu numai de credincioșii săi, ci de toată comuna era jelit.

Fie binecuvântată pomenirea lui.

— **In loc de cunună.** Ni-se scrie: Din incidentul răposării lui Gavril Bode, executant reg. la judecăt. cercuală de aici, la inițiativa dlui avocat Dr. Teodor Burdan s'a colectat dela ceilalți domni avocați 30 cor. și ni le-a pus la dispoziție, în părți egale 15 cor. școalei noastre și 15 cor. școalei de stat de aici în loc de cunună pe vecie decedatului executant; acea sumă o am și primit dela numitul în scopul cumpărării de cărți folositoare școlarilor noștri de aici. Aducând deci pe cale publică mulțumita mea în numele școlarilor de aici pentru suma de 15 cor. în scopul amintit în loc de coroană (cunună) și dorind ca Dumnezeu bunul să primească aceasta jertfă. *Boroșineu*, la 20/II 1906. sincer amic: *Pavel Dârlea*, inv. dir.

— **Cununie.** Dșoara *Livia Puta* și dl *Petru Russu*, învățator din Pecica s'au cununat în 28 Ianuarie în biserica rom. gr. or. din Pecica.

Felicitări!

— **In atențiunea miresei!** Trusouri de mult gust, recomandă în diferite prețuri firma cu prânzări rufării *Heim I.* Arad, piața Libertății 20 aplatul contelui *Nádasz*.

— **Cununie.** Ni s'anunță cununia dșoarei *Giula Juvanescu* cu dnul *Teodor Ursu*, care se va celebra la 25 Februarie în biserica gr.-or.-r. din M. Radna. Felicitări!

— **Fluidul Universal.** Cel mai nou esenț pentru alinarea durerilor și frecarea corpului e *Fluidul Universal*, (esenț din flori miroșitoare). Se folosește la junghiiuri, reumatism, la dureri de oase, de dinți și de cap, acest esenț e recomandat de toți medicii, reînnoește și întărește atât mușchii, cât și nervile obosite.

Prețul unei sticle de un deci e 1 cor. 50 fileri, dacă procurăm 3 sticle spesele de postă nu se socotesc. 1 sticlă mică de probă costă 40 fil., 6 sticle mici constau 3 cor., iar 12 sticle constau 5 cor. Spese de postă nu se socotesc.

Sticle de cele mici, de probă, pe lângă trimiterăa unei mărci de 20 fil. fără spese, la învoire trimite unicul pregătit de «Fluid Universal». Apothea lui *Coloman Skribanek*, la crucea roșie. În strada *Holló* și în colțul străzii *Hunyadi*.

— **S-a deschis** prăvălia de coloniale a lui *Rudolf Baumann* Arad, Piața *Tököly* în colțul străzii *Lázár Vilmos*. Un isvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. remân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf*.

CONCERTE, PETRECERI.

«Reuniunea sodalilor români din Sibiiu», învită la convenirea socială împreună cu cântări, postă humoristică și joc Sâmbătă, la 24 Febr. st. n. 1906 în «Unicum». Corurile se dirigează de dl *Candid Popa*, învățator de aplicație de pe lângă seminariul «Andreian». Venitul curat este destinat fondului Dr. *Daniil P. Barcianu* pentru ajutorarea sodalilor lipsiți de lucru. Din ședința comitetului «Reuniunii sodalilor români din Sibiiu» ținută la 15 Februarie st. n. 1906. *Victor Tordășianu*, prezident. *Ștefan Duca*, notar. Pre-

țul de intrare 1 cor.; de persoană. Insignii de dans pentru domni 50 b.; Suprasolviri benevole se primesc cu mulțumită și se vor cuită pe cale ziaristică.

Reuniunea de ajutorare a damelor române din Lugoj arangează Sâmbătă la 11/24 Februarie 1906 în pavilionul otelului «Concordia» un festival, la care vă invită respectuos. Inceptul la orele 8½ seara. Prețurile locurilor: Șirul I—IV. 2 cor. Șirul V—X. 1 cor. 50 bani. Șirul X—XIV. 1 cor. 20 bani. Loc de stat 1 cor. Venitul curat este destinat pentru scopurile Reuniunii.

Economie.

Arad, 23 Febr.

Chestii economice.

(Adunarea generală a Reun. rom. agricole Sibieni.)

Condus de adevărul, că «mai bine și mai târziu decât nici odată», îndrănesc a vesti obștea noastră despre isprăvile puse la cale de tinăra și harnica noastră «Reuniune de agricultură din comitatul Sibiiu», din prilejul adunării sale generale a 17-a, ținută la 31 Dec. n. 1905, în frunțașă comună Săliște.

Trecută și ea, ca aproape toate celelalte așezăminte ale noastre, prin multe vitregități, Reuniunea agricolă, în curând s'a recules și și-a reluat firul întrerupt și și-a continuat munca închinată binelui și înaintării țaranului agricultor. Dovadă în această privință ne-a dat și adun. gen. din Săliște.

Adunarea a fost una dintre cele mai instructive. Pompoasa sală festivă din edificiul școlar de dată aceasta a fost tixită de economii fruntași ai Săliștei și de întreaga inteligența de acolo. La masa verde se găseau: vice-prezidentul Reuniunii dl *Ioan Chirca*, încungiurat de membrii comitetului d-nii *R. Simu*, *P. Drăghits*, *Dr. I. Stroia* și de secretarul *Vic. Tordășianu*.

Dl *Chirca*, punându-ne în vedere scuzele prezidentului *P. Lucuța*, care din pricina altor ocupațiuni prezante nu poate participa, ne vorbește despre voința de lucru, ce caracterizează pe plugarii noștri. De încheere vorbind despre însemnătatea Reuniunii, bineventează pe asistenți și declară adunarea generală deschisă.

Secretarul *V. Tordășianu*, prezentează bogatul Raport generat despre activitatea comitetului general al Reuniunii în 1904 și îl comentează în termeni poporali înțeleși de toți.

Raportul s'a luat la cunoștință; s'au aprobat rațiunile pro 1904; s'a votat budgetul pro 1906; s'a exprimat condolențele pentru membrii răposati; s'a votat mulțumită comisiei economice comitatense, institutului «Albina» și «Doina» din Câmpeni, pentru ajutoarele votate; în locul demisionatului membru din comitet, dl *I. I. Lăpădatu*, s'a ales profesorul *A. Bratu*.

Venind la ordinea zilei propunerea comitetului de a se decretă înființarea de comiții agricole, membrul comitetului *P. Draghici*, inițiatorul acestei afaceri, ia cuvântul și arată, că e necesar, ca în anumite locuri centrale să se întemeze subreuniuni sau comițiile agricole, prevăzute în § 38 din statute, cu chemarea de a sta înt'ajutor comitetului central la ducerea în îndeplinire sau mai corect la punerea în practică a lucrărilor, cu cari comitetul central, după natura lucrului nu se poate ocupa, de cât în mod teoretic. Arată felul de alcătuire și raportul, ce trebuie să existe între comitetul central și comiții și propune înființarea de comiții deocamdată în *Avrig*, *Fofeldea*, *Mercurea*, *Poiana*, *Rășinari*, *Săliște* și *Sebasul-săesc*.

Primindu-se cu mare insuflețire această propunere, membri Reuniunii, cu locuința în Săliște, declarându-se de comițiu, au ales prezident de părintele protepresbiter *Dr. Stroia*, iar de membri pe pe dnii *Constantin Herța*, contabil, *Petru Giura*, inv. pe proprietarii *Nicolae Lupaș* și *Dem. Stan Herța*, cari vor avea să să-și aleagă din sânul lor pe notarul și cassarul comițului.

Dl *R. Simu*, ne-a întreținut cu un frumos discurs, în care ocupându-se de mulțimea de așezăminte culturale economice. ce să găsim în Săliște, arată, ce anume a făcut Reuniunea agricolă pentru-ca această comună centru de lucrări să devină nu numai pentru cercul Săliștei, ci cu timpul pentru întreg comitatul nostru. Vi-

zează la rezultatele obținute și se roagă frun-
tașii a continuă cu munca începută, ca astfel și
Reuniunea agricolă să-și afle răsplata jertfelor
aduse în favorul Săliștenilor.

Exhaustivă ordinea de zi, dl Chirca mulță-
mește pentru armonica conlucrare și declară
adunarea generală încheiată.

Pentru munca desinteresată pusă pe altarul
poporului nostru de mănunchiul de oameni, află-
tori în fruntea Reuniunii și în cari schinteia in-
teresării pentru binele obștesc este în continuă
creștere, mulțamește în termeni calzi dl Dr. N.
Comșa.

La masa bogată închinată în cinstea sărbă-
torii de dl și dna Chirca, s'a continuat discu-
țiunile folositoare și s'au ridicat toasturi pentru
bărbații binemeritați ai acestei rodnice Reuniuni.

«Invingătorul».

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 22 Februarie.

INCHEEREA LA 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1906 (100-clgr.)	16:86—16:88
Secară pe Aprilie	13:70—13:72
Orz pe Aprilie	15:32—15:34
Cucuruz pe Mai	13:90—13:92
Grâu de toamnă pe 1906	19:78—16:80

INCHEEREA LA 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1906	16:86—16:88
Secară pe Aprilie	13:68—13:70
Ovăs pe Aprilie	15:32—15:34
Cucuruz pe Mai	13:88—13:90
Grâu de toamnă pe 1906	16:76—16:78

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158—
" " mic	" 160—
" " brut	" 156—
" " mic	" 158—

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15:50—15:60
" 79—100	" " " "
Secară: 100	12:20—12:30
Orz: 100	13:50—13:60
Ovăs mercantil 100 klgr.	13:50—13:60
" cernut 100 klgr.	" " " "
Cucuruz nou 100	13:20—13:30
" vechiu 100 klgr.	" " " "

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greu-
tate peste 400 klgr. — — — fil.; bătrâni mijlocii, păre-
chea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greu-
tate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei
părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea
240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240
klgr. 116—118 fil.

Posta Redacției.

Teodor Bocu, Șepreuș. S'au primit și se vor
publica săptămâna viitoare.

M. Milencovici, Răcășdia. Cu plăcere, îndată ce
vom avea loc.

Correspondent, Budapesta. Scrie să ne sosiscă
Luni, Marți, Mercuri, Vineri și Sâmbătă dimineața.

Posta administrației.

Teodor Laza, Talpoș 32. Am primit 4 cor
pe 1906.

Milan Vlădea, Milcovaș. Am primit 1 cor.
pentru 2 calendare.

Alexă Saberca, Prilipeți. Nu numai în comitatul
Aradului, ci și în toate comitatele din Ungaria
se plătesc așa.

Am primit 2 cor. abonament pe sem. I. 1906.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

Licitațiune minuendă.

În temeiul încuviințării Venerab. Conzistor die-
cezan din Arad, de sub Nr. 1906, ex 1904 se
publică concurs de licitare minuendă în scopul
construirii unui gard de zid, cu grilaj din lemn
de gorun, în jurul sfinteii biserici din comuna bi-
sericească gr.-or rom. din Cherechiu, (Kerek)

comitatul Arad, pe 16 Februarie 1 Martie a. c. la
10 ore antemeridiane.

Prețul de esclamare este stabilit în suma de
1066 cor. 45 fil. Înainte de începerea licitației, li-
citanții au să depună un vadiu de 10% din pre-
țul de esclamare, în bani gata, ori în hârtii de va-
loare acceptabile, la mâinile episcopului prim bise-
ricesc. Până la 9 ore antemeridiane, din ziua li-
citației, se primesc și oferte în scris, însoțite de
vadiul corăspunzător și de o declarațiune în care
oferentul să declare, că cunoaște planul, proiectul
de spese și condițiunile de licitare și se va su-
pune acelor întru toate. Planul, proiectul de spese
și condițiunile de licitare se află și se pot vedea
în cancelaria oficiului parohial din loc.

Se observă, că spesele de călătorie nu se re-
stituesc și că comuna bisericască își rezervă drep-
tul fără conziderare la rezultatul licitațiunii, a da
în întreprindere lucrarea menționată aceluși licitant
în care va avea mai multă garanță.

Cherechiu, la 19 Ianuarie (1 Februarie 1906).

Ioan Fofiu, m. p. **Ioan Nicoroi, m. p.**
preot, cond. ofic. par. not. com. par.

372 906 număr.

Bégai jârasi fõszolgabirõtõl.

Pályázati Hirdetmény.

A megüresedett barrai körjegyzõ állásra pályez-
atot hirdetek, felhivom, a pályázni kívándókat,
hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában illetve az
1900. évi XX. t. cz. 3. §-ában körülirt képessé-
güket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal
felszerelt kérvényüket f. évi márczius hó 5-ig nálam
annál is inkább beadják, mert a késõbben érkezett
kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Román nyelv bírása igazolandó.

A választás f. évi márczius hó 14-én d. e. 11.
órákor a barrai körjegyzõ irodában fogom meg-
tartani.

A körjegyzõség 5. községbõl áll, a jegyzõ ja-
vadalma:

Törzsfizetés	1600 korona	— fill.
Elõfogatdíj	492	54
Napdíj általány	202	"
Iroda általány	150	"
Tüzifa megváltás	259	"
Irnoktartás	720	"
Szolga tartás	105	60
Anyakönyvi dologi kiadások	300	"

összesen 3809 korona 14 fill.

Podhrádszky Andor,
fõszolgabiró.

Se caută un practicanț

pentru subsemnata societate de asigurare. *Condi-
țiuni:* petentul să nu fie trecut peste 24 ani,
să fie absolvent al unei școale superioare de co-
merciu și să poseadă în vorbire și scriere lim-
bile română, maghiară și germană s'au cel puțin
română și germană. Salar începător 60 cor. cu
prospecte de avanzament și aplicare definitivă.
Tot aci se acceptează și

mai mulți acuizitori buni

pe lângă proviziuni mari și salare fixe.
Posturile sunt a se ocupa imediat ev. la 1 Martie
a. c. n.

Ofertele să se înainteze la

Agentura generală a societății de asigurare
„Dunărea“ în Sibiu (Nagyszeben) strada Mă-
celarilor Nr. 20.

Se află de vânzare la adminis-
trația «Tribunei»

Năvăliri barbare

de L. Bolcaș.

Prețul 1 Cor. plus 10 fil. porto.

1906.—416 tsz.

Arverési hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy Ádám Jozsef kurticsi lakos végrehajtatónak
ismeretlen tartozkodásu Winkler Herman végrehajtást szen-
vedõ elleni 156 kor. 88 fil. tõke követelés és járuléka i-
ránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék terü-
letén levõ kurtics községben fekvõ a kurticsi 1671 tjkv-
ben A.+1 sor. 161 hrsz. alatt felvett 662 szám ház udvar
és kertbõl álló ingatlanra az árverést 852 kor. ezennel meg-
állapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlan az

1906. évi mácius hó 14 napjának d.e. 10 órákor

kurtics község házánál megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozok tartoznak az ingatlan becsárának
10% át vagyis 85 korona 20 fillért készpénzben vagy az
1881 LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az
1881 évi november hó 1-én 3333 sz. s. kelt igazságügymi-
nisteri rendelf 8 §-ban kijelölt óvadékképes érték papírban
a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX t.-cz. 170
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-
helyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgál-
tatni.

Kir. törvényszék mint tkvi hatóság Aradon 1906 év. no-
vember hó 27-én.

Aknay
kir. tszéki bíró.

Află aplicare momentană

3 culegători tipografici

buni

în Tipografia «Tribuna».

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare
următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Șirianu	Cor. 2.—	plus 10 fil. porto
„Povestiri și schițe“ de S. Secula	1.—	5
„Nuvele“ de Emil Zola	Cor. 0:40	5
„Școlarul declamator“	„ 0:50	5
„Ștropol de rouă“	„ 1.—	10
„Anr“ Const. Hodoș	„ 1:50	10
„Telegrama“ farză în 3 acte	„ 0:30	3
„Amicul Poporului“ T. Vuiculescu	„ 1.—	10

Se caută

un scriitor

bine inițiat în lucrările advoca-
țiale. Reflectanții să se adreseze
la Dr. **Vasile Fodor**, avocat.
Abrudbánya, comunicând și con-
dițiunile.

Sămânță de bicău

pentru sămănat

în orice calitate

se poate găsi la firma lui

Nemes Géza

Arad, piața Boros Béni.

„ALBINA” institut de credit și de economii în Sibiu.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „ALBINA” sunt invitați prin aceasta în virtutea §. 20 din statutele societății la

a XXXIII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Sibiu, Sâmbătă în 24 Martie 1906 st. n. la 10 oare a. m. în casa institutului (strada Baier Nr. 1) cu următoarea

ordine de zi:

1. Bilanțul anului de gestiune 1905 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului net realizat conform bilanțului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.
5. Alegerea a 2 membrii în direcțiune cu mandat pe 6 ani.
6. Alegerea membrilor (5) comitetului de supraveghiere cu mandat pe 3 ani.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în conformitate cu §§-ii 22, 23 și 24 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Mercuri în 21 Martie a. e. st. n. 6 oare p. m. la casa centralei noastre în Sibiu sau a filialei din Brașov.

Depunerea acțiunilor, respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la institutele: „Bihoreana” în Oradea-mare; „Bocșana” în Bocșa-montană; „Furnica” în Făgăraș; „Lipovana” în Lipova; „Lugoșana” în Lugoș; „Oraviciana” în Oravița; „Patria” în Blaj; „Silvania” în Șimleu; „Timișana” în Timișoara; „Victoria” în Arad și „Cassa de păstrare” în Săliște, în acest caz însă cel mult până Sâmbătă 17 Martie st. n. a. e.

Sibiu, în 14 Februarie 1906.

DIRECȚIUNEA.

A XXXIII-a INCHEIERE A CONTURILOR CU 31 DECEMBRIE 1905.

Active.		CONTUL BILANȚULUI.		Pasive.	
	K	f.		K	f.
Casa în numărar	141,023.46		Capital social:		
Monete	23,296.44		6000 acțiuni a K 200	1,200,000.—	
Cambii de bancă	9,503,998.84		Fondul de rezervă al acționarilor	200,000.—	
Imprum. hipot. în scrisuri fonc.	5,907,147.54		Fondul de garanță al scrisurilor fonciare	500,000.—	
„ „ în numărar	344,898.69	6,252,046.23	Fondul special de rezervă	112,310.22	
Credite personale	1,680,933.40		Fondul de penziuni al funcționarilor	486,398.65	
Credite cambiale cu acoperire hipotecară	1,833,260.—		Depuneri spre fructificare	13,833,376.85	
Credite de cont-curent	2,503,740.82		Scrisuri fonciare cu 5% în floreni în circulațiune	1,280,000.—	
Avansuri pe efecte publice	97,943.—		Scrisuri fonciare cu 5% în coroane în circulațiune	2,881,000.—	
Credite fixe și împrumuturi pe produse	8,674.60		Scrisuri fonciare cu 4 1/2 %	1,500,000.—	6,661,000.—
Casa institutului, realități dela gara Brașov și diverse realități de vânzare	625,760.27		Scrisuri fonciare eșite la sorti în circulațiune	334,000.—	
Efecte publice	2,874,646.35		Cambii de bancă reescomplate	2,208,658.11	
Acțiuni dela diverse bănci	186,465.—		Diverse conturi creditoare	1,464,964.35	
Efectele fondului de garanție al scrisurilor fonciare	509,383.—		Dividende neridicate	3,948.—	
Efectele fondului de pensuni al funcționarilor institutului	3,000.—		Interese anticipate pro 1906	138,593.22	
Mobilier	8,300.—		Profit net	262,010.58	
după amortizare de	1,630.—	6,670.—			
Diverse conturi debitoare	154,418.57				
		<u>26,405,259.98</u>			<u>26,405,259.98</u>

Debit.		CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.		Credit.	
	K	f.		K	f.
Interese:			Interese:		
pentru depuneri spre fructificare	569,284.72		dela cambii de bancă	494,407.68	
pentru scrisuri fonciare	275,430.27		„ împrumuturi hipotecare	377,764.83	
pentru împrumuturi luate pe efecte	51,101.82	895,816.81	„ credite personale	132,158.19	
Spese:			„ efecte publice	148,341.18	
Salare	114,997.24		„ credite camb. cu acop. hip.	102,025.17	
Bani de cuartir	18,887.50		„ credite de cont-curent	115,828.22	
Imprim., registre, porto, diverse	27,201.12		„ avansuri pe efecte	5,933.77	
Marce de prezență	9,240.—	170,325.86	„ credite fixe și împrumuturi pe produse	354.58	1,376,813.62
Contribuțiune:			Chirie	20,394.96	
directă	34,000.—		Provizțiuni	22,798.95	
10 % dare la interese dela depuneri	56,928.47	90,928.47	Profit la monete	704.19	
Amortizare din mobilier	1,630.—				
Profit net	262,010.58				
		<u>1,420,711.72</u>			<u>1,420,711.72</u>

Sibiu, 31 Decembrie 1905.

A. Lebu m. p.,
membru al direcțiunii.

Dr. L. Leményi m. p.,
membru al direcțiunii.

Dr. Beu m. p.,
membru al direcț.

Cosma m. p.,
director executiv.

Iosif Lissai m. p.,
contabil-șef.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă, și în consonanță cu registrele institutului.
Sibiu, 19 Februarie 1906.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.

Mateiu Voileanu m. p.

Nicolau Ivan m. p.

Ioan Henteș m. p.

Victor Fincu m. p.

Vecinic cu stăpânirea!

(*) Ce vor face deputații români naționaliști după împrăștierea Dietei, știm ori dăm cu socoteala: se vor duce printre alegători, vor da seama despre cele petrecute în lunile din urmă, vor țineă calde inimile, ca o nouă lupă — *alegerile ce vor urma* — să ne găsiască pe toți mai tari încă de cum am fost în Ianuarie 1905...

Naște însă întrebarea: ce se va petrece cu cercurile românești, cari în trecut au ales Români de naștere, dar oameni vecinic tot de ai stăpânirii?!

Lăsa-i-vom și pe viitor pe frații din acele cercuri să ne facă de batjocură?

Căci batjocură este pentru partidul național ca cercuri curate românești, să aleagă prieteni de ai lui Tisza, cel mai cumplit dușman al dreptului de vot obștesc, după cum nu-i nici o mândrie să aleagă oameni de ai stăpânirii de acuma, care drept de vot nu vreau să dea numai celor ce știu scrie și ceti... Cu atât mai rușinos este apoi să lăsăm cercurile românești pradă lui Kossuth Ferencz.

Inaite de a ne trage seamă cu partidele ungurești, avem să ne răfuim cu deputații români, cari până acum tot în tabăra stăpânirii au fost... Tot una le era: Bánffy ori Széll, Héderváry ori Tisza. I-au slujit pe rând pe toți, fără ca în schimb să poată stoarce vre-un bine, vre-o ușurință pentru neamul românesc.

Impotriva acestora trebuie să deschidem întâiul foc. Ei, ca fii ai neamului românesc, nu s'au rușinat să spriginească de pildă un ministru cum a fost Hieronymi, care a dat cea mai grea lovitură partidului național român; au stat alături de Berzeviczy, când acesta săpă groapa școalelor românești; l'au urmat pe Tisza și în lupta ce duce împotriva dreptului de alegere pentru toți fii țării; iar dacă n'au intrat în partidul stăpânirii d'acum, e numai din pricină, că n'au știut dacă M. Sa dă lui Fejérváry dreptul de a împrăstia dieta și a face — alte alegeri.

Ni-se incumbă deci ca o mare datorie să lucrăm ca cercurile acestor deputați români să nu mai ajungă paturi calde pentru toți câți umblă după procopseală, după câte o slujbă grasă, poporului însă nici atâta cinste nu i-au făcut: să meargă în mijlocul lui și să dea seamă de cele petrecute... Bine înțeles: nu s'au dus între alegători pentru că se temeau că aceștia — deștepți cum sunt de adunările ținute de adevărații lui deputați, cei naționaliști, — le vor spune buchile așa fel, încât să le treacă pofta a mai umblă după deputăție...

Fără îndoială însă: după împrăștierea Dietei și în ajunul noilor alegeri, acești Români slabi se vor duce prin cercuri, să încerce marea cu degetul.

Dar Români cei adevărați le vor întoarce spatele. Sub nici un cuvânt nu-i îngăduit să-i sprijinească. Ci să le spună, că nu mai au ce căuta acolo; dacă țineau la întărirea neamului, aveau vreme destulă acești rătați să părăsiască partidele al căror program este slăbirea noastră. Iar dacă au dragoste pentru popor, să nu mai încurce ițele, ci să lase în pace ca Români adevărați să aleagă tot Români cari nu se fac unelte partidelor vrăjmașe dreptului poporului, ci slujesc cu credință partidul național.

Iată de ce atragem luarea aminte a frunțărilor noștri chiar de p'acum: să se gândiască la răul acesta și să caute a-l înlătură!

Un șir întreg de ani cercurile românești au ales tot oameni de ai stăpânirilor. Pună-se odată capăt acestei rușini și mai presus de toate isgoniți să fie din mijlocul poporului nostru *coadele de topor*.

Chipul d'a se ajunge la aceasta, e găsit: *ținerea împreună intru a duce la izbândă steagul național...* Să spriginim adică și în viitor pe cei cari luptă în numele neamului.

Nuoi comisari ministeriali. Ministrul de interne a trimis, pentru controlarea afacerilor aparținătoare cercului de competență a autonomiei comitatelor, comisari ministeriali investiți cu deplină putere în următoarele municipii: în comitatul Csik pe *Scharpy György*, colonel de jandarmi în retragere; în comitatul Cluj, pe baronul *Csáky Zsigmond*; în comitatul Nyitra, pe *Csillaghy György* fost deputat dietal; în comitatul Solnok-Doboka, pe *Dr. Alexandru Papp*, fost deputat dietal; în comitatul Tolna pe *Mező János* cons. reg. avocat; în comitatul Turda Arieș pe *Vasile Barbul*, judecător cercual; în comitatul Veszprém, pe *Dániel Ferencz* protopretor; în comitatul Zala pe *Dr. Porteleky László*, secretar ministerial; în comitatul Kecskemét pe *Kolozsváry Gyula*, conzilier de poliție, și în Pécs pe *Sally Károly*, conzilier de poliție.

Intre noii comisari sunt deci și duoi Români: dnii *Alexandru Papp* și *Vasile Barbul*.

Slujile cui?

De IOAN SLAVICI.

Ale cui slugi sunt ceice stăruie, ca mai ales astăzi Români să nu se abată din căile ce li-au fost croite de părinții și de bunii lor?

E lucru știut de toți și netăgăduit de nimeni, că biserica română greco-catolică s'a întemeiat, a crescut și s'a întărit prin stăruitoarea purtare de grije a Curții din Viena, care a înzestrat-o cu de toate și i-a fost în toate împrejurările bună ocrotitoare. Ori om smintit, ori fiu înstrăinat ar trebui dar să fie Românul greco-catolic, care nu și-ar da seamă, că el cauza bisericeii sale o servește dându-și sângele și avutul pentru ca să sporească puterea Monarhului său.

Iară noi ceice am stăruit în «legea veche» nu avem să vedem în biserica greco-catolică un așezământ pentru noi străin, ci focarul de viață morală, din care s'au revărsat asupra poporului român primele raze ale culturii moderne, și au eșit primii luminători ai neamului nostru, nouă tuturoră preamăriții vestitori ai renașterii noastre naționale.

Numai ceice vorbesc în neștiință mai pot să zică, că propaganda «unionistă» ne-a desbinat.

E deschisă azi cartea trecutului și din ea ori și cine se poate lămurii, că nu a voit nimeni să ne desbine. Ne-am desbinat noi înșine cum desbinămu-ne și astăzi adese ori — nu pentru că unii am primit «uniunea», iar alții o respingem, ci pentru că e fără de margini și nepriceperea și răutatea omenească.

Numai de noi înșine avem să ne plângem, dacă între «ortodocși» sunt oameni păti-

mași, care văd în «unire» isvorul a toate relele, iar între greco-catolici se ridică din când în când de-asupra fanaticii, care, mai catolici de decât Papa, nu admit, că poate să porniască și delă «șismatici» vre-un bine și ne turbură viața printr'un prozelitism lipsit de rațiune. Sunt răi creștini și unii, și alții și, fiind răi creștini, nu pot să fie buni români: n'au însă ceilalți decât să-și țină strănși pentru-ca pace să fie și dragoste între frați.

Tot astfel și în trecut am fi rămas una și aceeași biserică, dacă cu toții am fi primit «uniunea» ori cu toții am fi stăruit în legea veche, și știm azi, că de-aceiași ocrotire ne-am fi împărțășit și dacă nu ne-am fi despărțit unii de alții.

Tot sub stăruitoarea purtare de grije a Curții din Viena s'a întemeiat mai târziu, a crescut și s'a întărit și biserica română greco-orientală, care azi stă de-opotrivă întru toate alătura cu cea greco-catolică. Nu am fost și nu suntem socotiți unii mai buni decât alții, căci interesele mari ale Monarhiei cer ca toți să ne întărim și să ne ridicăm prin disciplina religioasă. Tot om smintit ori fiu înstrăinat ar fi dar și Românul greco-oriental, care nu și-ar da samă, că și el cauza bisericeii sale o servește dându-și sângele și avutul pentru-ca să sporească puterea Monarhului său.

Vorbim, — nu ca români, nici ca cetățeni, ci ca oameni și creștini, care văd în viața religioasă mângăierea zilelor petrecute pe pământ.

Stăm cu mintea liniștită și ne punem întreabarea: Care ar fi azi starea vieții noastre bisericești, dacă n'ar fi fost în August 1849 capitulațiunea dela Világos!? — Ludovic Kossuth, ajuns odată stăpân, i-ar fi ajutat oare și el pe Români să-și înființeze cele două metropolii, să se organizeze bisericește și să-și desvolte așezămintele culturale?!

Oamenii de stat ai Maghiarilor n'au făcut în timpul celor din urmă treizeci de ani nimic pentruca Români s'o creadă aceasta și să poată spera o mai bună soartă, dacă Francisc, fiul lui Ludovic, ar ieși vre-odată biruitor.

E în natura lucrurilor, ca Duminecile și zilele de sărbători, când se duc la biserică și-și pleacă genunchile în fața altarului, Români să binecuvinteze pe bătrânul lor Monarch, odrasla din cea mai strălucită viță împărătească și să se pătrundă de sântământul, că Dumnezeu, care i-a dat viață îndelungată și puteri neslabite, l'a rânduit să poarte grijă de oameni ocrotind pe cei slabi și înfrânând pe cei volnici. Sute și mii de ani de arândul, cât vor mai vecui oameni pe pământ, va rămâne în mințile tuturoră amintirea acestui Monarch, care, pătruns de conștiința pozițiunii sale în istoria omenirii, a ostenit și a răbdat îndelung, ca să păstreze pacea, a făcut tot binele ce i-a fost cu putință și nu vrea nici astăzi decât ca toți să se supună legii și tuturoră de o potrivă să li-se facă dreptate.

N'ar mai fi creștini Români, dac'ar mai sta la îndoială întrebându-se, ce au să facă ei când oameni mititei și iviți ca din senin se pun în fața obștescului părinte și stăruie dând din mâni și din picioare, ca legea să fie stricată după gustul lor și ca dreptatea numai potrivit cu poftele lor să se împartă.

Vor fi putând acești turburători ai bunei rândueli să prostească pe cei slabi în credință și să și-i facă unelte? Români vor

pacea și dreptatea și-și dau seamă, că slugile lui Dumnezeu sunt, dând pentru Monarhul lui ceea ce e mai bun în ei și'n ale lor.

Și tot ca dâșii vor face și ceilalți cetățeni ai regatului ungar după-ce, desmeteciți, vor fi ajuns să înțeleagă, că nu pentru binele țării, nici pentru al neamului maghiar îndeosebi, ci pentru satisfacerea unor interese particulare se luptă turburătorii.

Oștirea în Dietă.

Budapesta, 19 Februarie.

Am putea începe cu vorba Moșului: Pagubă fuse cât fuse, dar îmi plăcu cum merse!... De când cu domnia ungurească adică, nu s'a mai întâmplat ca o Dietă să fie împrăștiată în felul acesteia: cu puterea armelor. Și a trimis M. Sa să facă acest lucru nu pe vre-un general din Viena, ci pe un Ungur neaș, pe Nyiri, comandant nu de oștire împărătească, ci de honvezi. Prin urmare cei cari îl încungiurau cu baioneta la pușcă, erau iarăși nu din oștirea împărătească, ci dintre honvezime, despre care Kosuth și Apponyi credeau că va asculta de ei, iar nu de Maiestatea Sa.

Dar să luăm lucrurile dela început.

Luni dimineața la orele 8 întreg locul larg din jurul Dietei fu cuprins de ostași. În partea pe unde intră deputații, pe malul Dunării, erau două escadroane de husari (din honvezime). În fața intrării celei mari erau două companii de honvezime. Alte două companii din oștirea împărătească, erau mai la o parte și aproape de fot de palatul Dietei 400 polițiști, înarmați cu sabie și revolvere.

De Dietă nu se puteau apropia de cât deputații ori cei ce aveau bilet de intrare.

Porțile Dietei din porunca președintelui Justh erau închise și până la ceasurile 9 n'a putut să intre nimeni. Atunci intrară și se așezară prin toate colturile și ascunzătoarele polițiștii și soldații. Incepură să vină apoi deputații astfel, că în o jumătate de oră în Dietă nu mai era un singur loc gol.

Deputații umblau de ici până colo, neastâmpărați să vadă ce se va întâmpla. Cei mai mulți erau îngândurați și mâhniți. Unora mai fricoși, le era teamă, că se va vârsa sânge. Cei mai mulți se vor fi gândit la banii mulți cheltuiți cu alegerile și eată, s'a isprăvit cu domnia mare. Numai cei români erau veseli: voiu spune într'un articol de ce.

În sfârșit sună 10. În sala de ședințe a Dietei e o mișcare neobicinuită. Intră *Rakovszky István* și să urcă în scaunul presidial. (Justh fiind bolnav, preșidează vice-prezidentul). Sună clopoțelul și în mijlocul unei tăceri spune:

«Deși suntem înconjurați de oștire și astfel stăm ca sub pază, să nu putem face ceea ce vrem și cum gândim, deschid ședința. Ceea ce nu însemnează însă ca și în viitor să se poată întâmpla astfel».

Strigăte de «ljen» răsună.

Spune că doi ofițeri de honvezi, Ianuschek și Barta au adus ieri o scrisoare dela Nyiri Sándor, general de honvezi, care-i arată că a fost numit de M. Sa comisar regal și potrivit acestei înalte slujbe, îl roagă să citească în Dietă decretul de numire și încă două scrisori nedescăcute sosite dela M. Sa.

Dupăce unul dintre notari citește numirea lui Nyiri de comisar regal, cuvintele cele mai aspre s'aud.

— Mișel!

— Ticălos!

— Vanzător de țară...

Eată cuvintele cu cari «părinții patriei» îl înecă pe omul M. Sale.

Se face liniște.

Rakovszky din scaunul presidial, citește de p'o hârtie următoarele:

«Pe temeiul legii III. din 1848, Dieta țării nu-i datoare să se închine și să primească decât hârtii ce vin dela miniștri răspunzători și de oare-ce cele

două scrisori M. Sa li-a trimis Dietei printr'un comisar anume, slujbă ce nu e înscrisă în legi, e de părere să nu se desfacă aceste scrisori, prin urmare nici să fie citite în Dietă, ci să fie trimise îndărăt, lui Nyiri»...

În mijlocul unui sgomot grozav — (deputații unguri toți sar în sus, unii chiar pe scaune și bat din palme) se hotărăște ca cele două scrisori să fie retrimise lui Nyiri.

Cât vorbise, *Rakovszky* dase de mai multe ori cu pumnul în masă, ceea-ce Ungurilor le plăcea grozav.

Cele două scrisori le dete apoi unui slujbaş al Dietei, să le ducă lui Nyiri.

Scaunul presidial fu apoi ocupat de al doilea vicepresident, *Bolgár Ferencz*.

Acesta spuse că deoare-ce pentru ședința de azi a Dietei nu mai este altceva la ordinea zilei, e de părere ca a doua ședință să se țină Mercuri.

Partidele ungurești primiră.

Se hotări d'asemeni să se facă îndată protocolul ședinței, care era însă gata, făcut dinainte și președintele numai îl subscrise.

Toate aceste se petrecură în câte-va clipe. Ședința se isprăvi și deputații începeau să iasă din sală.

D'odată se făcu o mișcare neobicinuită.

Din toate părțile, ca la un semn dat, intrară în Dietă polițiști, iar din odaia miniștrilor eși colonelul *Fabriczius*, și însoțit de patru honvezi cu baionetele puse la pușcă, precum și de mai mulți ofițeri de poliție, urcă în scaunul prezidențial.

Cu glas tare spuse, că din porunca comisarului regal Nyiri, are să cetească două decrete preainalte.

Un sgomot drăcesc se făcu atunci.

Deputați unguri, cari mai erau în sală sbierau și cântau și băteau în mese. Colonelul *Fabriczius* nu se conturbă însă, ci oprindu-se cu cititul, dete poruncă să fie isgoniți din sală cei ce fac sgomot. În felul acesta nu mai rămaseră în sală de cât deputații români *Dr. N. Comșa* și *Dr. St. Pop*, cari stăteau liniștiți la locul lor, *Ioan Russu Șirianu*, care stă în fața scaunului prezidențial (*Dr. Suci* și *Mihali* se duseră în Casa Magnaților), ear dintre deputații unguri mai erau de față *Dr. Nemes Zsiga*, care stă și el aproape de scaunul prezidențial, ear deputații *Kaas Ivor*, *Budai Barna* și *Rákosi Victor* lărmuiau din mijlocul jurnaliștilor, cari cântau «*Kossuth Lajos azt izente*».

Toți câți au făcut gură au fost scoși afară cu puterea, așa că la citirea decretului de împrăștiare a Dietei nu erau de față de cât deputații români.

Au fost dați afară și cei de pe galerii, căci și aceia făcuseră sgomot și întreagă sala era plină de polițiști, după cum erau pline și coridoarele, de unde pe deputații kossuthiști îndeosebi, îi scoteau afară tot de spate.

După ce a citit actul prin care M. Sa împrăștie Dieta, colonelul *Fabriczius*, însoțit de cei 4 honvezi, s'a dus din odaie în odaie, a scos afară de acolo și pe slujbașii, cari locuiesc în palatul Dietei, a încuiat toate ușile, a încuiat toate intrările, li-a pecetluit și a lăsat acolo pază.

Afară se adunase lume multă. Nimeni nu părea însă supărat, afară bine înțeles — de deputații kossuthiști, pe cari lumea d'afară-i primea cu huiduie, strigându-le:

— Jos ticăloșii!

— Jos înșelătorii poporului!

La orele 11 era liniște și pace în jurul Dietei, amar mult însă în inimile celor ce crezuseră că-și pot bate joc de Maiestatea Sa.

În Casa magnaților.

În Casa magnaților, unde asemenea s'a cetit aceleaș acte, lucrurile au mers neted. Cunoscu-

tul bătrân exaltat, baronul *Prónay*, a tinut un discurs de protestare, ceea-ce nu i-a împedecat pe magnați să ia actele regești, cu cuvenita reverință, la cunoștință.

După împrăștierea Dietei.

De *Ioan Russu Șirianu*.

Un singur partid a fost în Dietă care n'a fost Luni mâhnit: partidul celor trei neamuri, a Românilor, Sârbilor și Slovacilor. Și iarăși tot numai partidul nostru a fost singurul care nu s'a sculat ci a stat și astfel s'a rostit împotriva lui *Rakovszky* și a celorlalți cari i-au primit părerea să nu desfacă și să nu citească scrisoarea prin care M. Sa împrăștie Dieta.

Noi legii ni-am supus, căci în lege este cuprins dreptul M. Sale de a împrăștia Dieta chiar fără să spună de ce. Prin urmare nu puteam să ținem cu kossuthiștii, cari d'atâta vreme se trăgeau în degete cu M. Sa, ci să ne supunem și să ascultăm scrisoarea prea înaltă.

În privința asta noi toți am fost de aceeași părere. Am și venit la Dietă cu hârtia gata în care spuneam:

1) că stăruim a rămâne pe temeiul pe care stă întreg neamul românesc: nerecunoscând că Dieta d'acum înfățișează *poporul*, ci întransa sunt aleși mai ales oameni bogățani, magnați cărora li-au stat în ajutor puterea comitatelor ori — banii. (Prin urmare bine face M. Sa că împrăștie asemenea Dieta).

2) spuneam d'asemeni, că dacă e vorba de călcare de lege, cum se plâng cei din partidele întovărășite pentru că M. Sa nu le face pe plac, apoi împotriva noastră tot fără-de-legi s'au săvârșit, fără ca vre-unul dintre partidele acestea să-și fi ridicat glasul împotriva stăpânirilor vremelnice;

3) spus-am apoi că numai dându-se poporului drept de vot poate ajunge în Dietă deputați cu durere pentru suferințele popoarelor.

Cu citirea propunerii noastre a fost însărcinat președintele *Dr. T. Mihali*, ceea ce n'a urmat.

Se știe adică învălmășeala petrecută.

E fapt însă, că s'au citit următoarele cuvinte grele ale M. Sale:

De oarece partidele întovărășite ale majorității Dietei, cu toată invitarea ce le-am făcut mai de multe ori, n'au vrut să primească nici de cum cărma pe temeiul care să nu știrbească drepturile Mele înscrise în lege, și astfel, cu durere, lucru folositor nu putem aștepta dela această Dietă, declar disolvată Dieta chemată, în urma propunerii guvernului Meu ungar, ziua de 15 Februarie, susținându-Mi dreptul de a convoca o nouă Dietă, cât mai iute.

Cărora de altmintrelea trimitem salutul nostru regesc.

Dat în Viena, la 17 Februarie 1906.

Francisc Iosif.

Bar. Fejérváry Géza.

Nu noi, ci capul încoronat al țării, domnitorul cel mai bătrân al Europei, spune că lucru folositor nu este de așteptat dela această Dietă...

Cum să ne pară dar rău că a fost împrăștiată? Nu, ci ne pare bine. Noile alegeri, ori când se vor face ele, vor fi pentru noi un nou prilej să luptăm în mijlocul

poporului, să încălzim sufletele amorțite, pe cei buni în falangă nebiruită să-i strângem, ca astfel în viitor în Dietă să fie și mai mulți Români adevărați și să lupte încă și cu mai mare ardoare pentru drepturile poporului, pentru *votul obștesc*, pentru *schimbarea legii dărilor* (săracii să fie ușurați!) și pentru *slujba de doi ani* (în loc de trei, ca acum!) *în oștire*, lucru la care M. Sa s'a învoit de mult, dar magnații, bogătanii din Dietă, au tot pus pedecă, așa că d'un an de zile nimic nu s'a lucrat și vorba Majestății Sale: lucruri folositoare nici nu mai era de așteptat dela această Dietă.

Noi, Românii, am făcut cât am putut între împrejurările date. Cei mai mulți dintre noi au și avut întreaga încredere și mulțumire a alegătorilor.

Ear într'un an, de când am luat parte la aceste lupte, deși Dieta n'a prea ținut ședințe, am văzut, auzit și pățit atâtea, în cât și nouă și celor ce vor urma după noi, numai spre folos ne pot fi.

Să nu uităm îndeosebi un lucru: atunci când «lichniții» ajuseseră să-și facă de cap și să dea țara de mal, tot M. Sa a fost care a făcut rânduială și a stat stavilă neînvinsă în calea cotropitorilor de sub steagul lui Kossuth.

Protestul studenților români din Paris.

Primim din Paris: Societatea studenților români din Paris «Liga», protestează în contra complotului Grecilor din țară, adresând următorul apel fraților noștri români.

Sângele fraților noștri din Macedonia cere dreptate.

Sufletele nevinovate ale acelor care au căzut pe altarul românismului victime gloanțelor și cutitelor cumpărate cu bani storși din sudoarea nenorocitului țaran român, vaetele văduvelor și orfanilor rămași în voia soartei cer să-i ocrotiți în contra asasinilor.

Ridicați-vă cu mic cu mare dela Severin la Drohoi! Probați odată mai mult ca generozitatea și ospitalitatea ce a-ți dat Grecilor în scumpa noastră țară a fost nesocotite și respătite prin crimă și jaf!

Răul este la noi în țară; pe teritoriul nostru s'au organizat bande grecești, cu bani storși din munca noastră. S'a dovedit până la evidentă, că Grecii din regatul României au pus banul în joc pentru exterminarea fraților noștri români.

Nu uitați, că nutriți în sânul vostru un șarpe veninos, sufletul complotului grecesc în contra țării: pe faimosul Hăita. Cereți guvernului să-și facă datoria așa cum o cere interesul națiunii noastre, iar nu cum li-o dictează legăturile de rudenie ce au contractat cu Grecii din țară. Nicolae Chrisovelonu este înrudit cu oameni zilei; dacă guvernul, ori care ar fi el, există între sentimentele grecești și cele românești, să plece odată cu audele sale, nu dela putere ci din țară!

Ajunge! Ocrotirea străinismului s'a transformat în batjocorirea elementului românesc. Boerii noștri prin contractul ce au avut cu Grecii singuri, nobili primiți în saloanele domnitorilor noștri, ministrilor noștri. Ministrul de externe declară în plin parlament, ca omului din societatea bună ah!! ca dl Nicolae Chrisovelonu nu trebuiesc implicati în conspirațiunile și uneltirile contra țării.

Români,

Scuturați jugul fanariot. Cereți cu insistență confiscarea averilor și expulzarea acelor, cari nu au alt gând decât moartea noastră. Dacă guvernul, încă odată o repetăm, nu se ocupă cu chestiunile ce ating demnitatea noastră națională declarăm că cu totii vom lucra pe căile extreme.

Paris, 12 Februarie st. n. 1906.

Societatea studenților români din Paris «Liga»

Din străinătate

Prezidentul Fallières în Ellysée. La 18 Februarie a intrat noul prezident al Franciei în Ellysée, între ovațiile nesfârșite a publicului numărös și între bubuitul tunurilor. Când s'a dat jos din căruță, a fost felicitat de către reprezentanții autorităților militare. La trepte a fost primit de Loubet și l-a condus în sala ambasadurilor, unde erau adunați prezidenții senatului și a camerei, ministrii, autoritățile civile și militare. Loubet l-a felicitat prin o strângere de mână apoi i-a adresat următoarele:

— Simpatia generală, de care te împărtășești pentru serviciile bune de ani îndelungați, apoi acel sprijin ce-l vei primi din partea fiecărui cetățean, te vor face să ai succesul pentru ducerea la izbândă a multor reforme folositoare republicii și țării. Deoarece parlamentul, prin prezența prezidenților ai ambelor camere și a altora, iau parte la actul predării locului meu de până acum, care îi servește spre cinste întreg neamului francez, dați-mi voia ca să-mi exprim mulțumirile mele majorității din ambele camere, pentru sprijinul ce mi-l'a dat. Fostul prezident amintește apoi că la începutul acțiunii sale a fost pus la multe încercări și repetă vorbele lui cu cari a cerut sprijinul ambelor camere la îndeplinirea acelor nizuinți cari ar aduce pace și bunăînțelegere între cetățenii buni. Pentru aceasta cauză și-a jertfit întreaga viață. Mulțumită parlamentului, care a fost în stare să întărească, bunele și prieteneștile relațiuni cu celelalte puteri.

Prezidentul Fallieres a răspuns în următoarele cuvinte:

«Primirea, de care m'ați făcut părtaş azi în acest palat, m'a emoționat adânc. Vin în nădejdea, că voi fi atât de norocos încât voi fi sprijinit tot de aceia cetățeni și tot cu aceiași bună voință de care și Dta ai avut parte. Voi lucra din toată dragostea inimei mele, ca astfel să muncesc ca și dta, dacă-mi va suride norocul. Fără îndoială toată puterea mea voi consacra pentru încântarea republicii și-a țării.

După aceasta prezidentul și-a arătat simpatiile, față de cei prezenți, cerându-le sprijin în munca folositoare pentru republică.

Fallières împreună cu Leubet a umblat apoi prin toate salele din Ellysée iar la urmă însoțit de ministrul Rouvier s'a dus acasă. Cei doi prezidenți au fost primiți cu mari orații în întreg drumul. Când Loubet s'a dat jos din căruță înaintea casei, a fost bineventat din partea primăriei ceruciale ear o fată i-a întins un buchet de flori. Au intrat în casă și după o întreținere de un pătrar de oră Fallières s'a reintors iarăși în Ellysée. La șase ore s'a prezentat generalul Florentin, predându-i crucea ordului de onoare.

Nu mult după aceasta a venit și Rouvier și împreună cu ceilalți ministri, și-au dat abdicerea. Fallières i-a rugat să rămână și pe mai departe în guvern.

590—450.

— Greva din Fiume. —

Sub titlul de mai sus «Fiume Hirlap» publică în limba maghiară și cea italiană un articol în care arată cauza grevei muncitorilor din portul d'acolo.

90 de fochiști au cerut adică să li-se mărească leafa câte cu 5 fl. pe lună, ceea-ce pentru societatea ungară-croată ar fi însemnat un plus de 450 fl. pe lună, o rümica toată pe lângă milioanele de câștig curat ce această societate încasează pe urmele nenorocirilor lucrători, dintre cari cei mai munciți sunt, se știe, bieții fochiști.

Societatea a refuzat însă acest spor de leafă și astfel fochiștii s'au pus în grevă. Neîind cine să facă și să întrețină focul la fabrică și la diferitele vapoare ale societății, de Joi deja ori-ce lucrare a încetat, ba greviștilor fochiști li-s'au alăturat și ceilalți lucrători, Vineri s'au petrecut tulburări cu vărsare de sânge.

Toate acestea din cauza rapacității domnilor bine plătiți din comitetul de administrație, comitet care primește și subvenție dela stat, cu ajutorul căreia societatea speră să învingă asupra greviștilor, oameni săraci altfel și avizați la leafa ce primesc.

Solidaritatea acestora este însă exemplară și cum de sigur vor primi ajutoare, se crede că greva se va sfârși cu învingerea muncitorilor.

De peste săptămână.

— **Esamenul de calificare preotească** pentru candidație la preoție din dieceza Aradană s'a început Luni și s'a sfârșit azi. Au fost declarați de calificați următorii: I. Coroi, Crainic, P. Cipău, V. Faur, S. Filip, M. Grecu, P. Hărduț, D. Hașas, T. Mihailovici, N. Mihulin, T. Roxin, C. Stefan, T. Vulpe.

— **Noul prefect de poliție al capitalei.** Se știe, că Rudnay Béla, fost prefect de poliție, a fost numit comisar regesc pentru capitala Budapesta. În locul său «Magyarország» snștine, că contele Károlyi György, fostul deputat, va fi numit prefect de poliție al capitalei. Mai semnalez, că urmașul lui Lukács György, ministru de instrucție publică va fi probabil directorul institutului Ferencz József din Buda, *Demeczky József*.

— **Cum se scrie în foile ungurești?** În «Budapesti Hirlap» dela 20 Februarie se scrie în articol de frunte următoarele:

«...ș'acolo un oficer, cu ajutor dela poliție, în zgomot mare, în mijlocul cântecului galeriei și a protestării publicului care se înghesuia în sală a citit decretul de împrăștiare a Dietei».

Tot în acest număr și pe aceeași pagină, dar la foiță, numita foaie scrie:

«Și au venit honvezii. În sala goală, pe tribuna presidială, s'a urcat un colonel subțirel și înalt și a citit...»

«Az Ujság» scrie:

«A venit apoi honvezii. Oficieri cu sabia scoasă îi comanda, venind ceată după ceată. Pe fiecare pușcă era suliță. Și veniau într'una, noi și noi cete. Poate că întreg regimentul».

Când colo era colonelul Fabriczius și patru caporali de honvezi. Au fost destui aceștia și poliția pentru vitejii kossuthiști să grăbească spre casă. Până în capăt au stat numai doi: Russu Șirianu și Nemes Zsiga.

— **Pentru nenorocirile din Ferdinandsberg** au mai contribuit următorii:

Johann Figan, fellwebel	
Metadka	cor. 2.—
Teodor Filipescu, chimist	
Serajevo	» 4.—
Mihail Pantoș, comerciant	
N.-Pél	» 1.—
	cor. 7.—
Contribuiri de mai nainte	» 137.76
Laolaltă: Cor.	144.76

— **Din copilăria lui M. Eminescu.** «Viața Literară» publică din o scrisoare anonimă, primită dela T-Severin, următoarele amănunte, în în parte cunoscute, asupra copilăriei lui Eminescu:

«În vara anului 1899, atras de ospitalitatea mănăstirilor; am apucat drumul mănăstirii Agafton, unde știam că este stăriță o mătușe a lui Eminescu. Auzisem că multe informații au căpătat unii și alții dela dansa și gândul acela mă stăpânea și pe mine. Am întrebat-o să-mi spuie ce mai știe despre Eminescu și rugămintea mea a fost împlinită.

«Imi povestește, că într'o vară s'a dus la părinții lui, cari locuiau la țară și acolo l-a văzut întâia oară pe Mihai. Era frumos la chip, dar din

cale afară de neastâmpărat. Cât era ziua de mare nu-l puteai prinde pe acasă, sărea toate gardurile, urcă toți pomii. Cu frate său se certa mereu, nu-i păsă de nimeni și nu putea avea nici un tovarăș, căci nu se învoia cu ei. Cei de acasă se luaseră de gânduri cu purtarea lui. Era atunci în clasele primare. Mătușa lui a fost martoră la o întâmplare din care Mihai n'a scăpat cu fața curată. S'a pomenit cu el venind în fuga mare acasă și închizând poarta, cum nu obicinuia nici odată. Apoi s'a așezat fără să sufle lângă dânsa. Peste puțin se văzu isprava lui. O femeie ținând de mână, un copil plin de sânge, năvăli în curte făcând un scandal care înfricoșându-l pe Eminescu, îl făcu să se ascundă în casă. După ce femeia își descarcă mâna și-i făgădui lui Mihai o trântea zdrăvănică când îl va prinde prin sat plecând lăsându-l foarte galben. La observarea mătușii sale, că nu este frumos să bată copiii el i-a răspuns: «Dacă nu-i spărgeam capul, mi-l spărgea el mie».

Seara când tatăl află de noua ispravă a lui Mihai, îi trase o bătaie, în urma căruia copilul lipsi o zi întreagă de acasă, iar noaptea petrecu în niște căpițe de fân.

— **Patriarhul din Constantinopol contra postului.** Patriarhul Ioachim al III-lea din Constantinopol în timpul din urmă se ocupă cu gândul, cum s'ar putea reduce zilele de post și cum s'ar putea explica în acest sens hotărârile ecumenice. În aceasta chestie a și înaintat un proiect la sfatul sinod. Patriarhul face amintire, că lumea s'a foarte schimbat și nu e atât de sălbatică în moravuri ca mai de mult de aceea s'ar putea îngădui să postească ca rom-cat. cu ouă lapte și unt. Postul azi e numai pentru clasa de jos, cei inteligenți nu-l mai țin. Proiectul de reformă a patriarhului însă după cum se sunește nu va fi luat nici la dezbateri.

— **Nunța dsoarei Roosevelt Alice.** Se scrie din New-York: Nu este az în America nume popular, ca și numele dsoarei *Roosevelt Alice*, fiica președintelui republicei. Nu este zi, ca cele câteva mii de ziaridin America să nu scrie, cel puțin câte-o mică știre despre dânsa și despre fericitul ei mire *Longworth*. Scrierile s'a despre dânsii câte toate. Mai ales că unde și când s'au văzut mai întâiu. Astfel se zice că tinerii înainte cu doi ani au făcut cunoștință. Atunci, când *Longworth*, a ajuns ca deputat al orașului Cincinnati, în parlament. D'atunci zi de zi se întâlneau. Erau totdeauna în aceeași societate, în care afară de dânsii mai erau: contele *Cassini*, fostul ambasador rus, fata acestuia contesa *Margareta și De Chamrum* secretarul ambazadei franceze. Societatea aceasta de cinci se află tot laolaltă, când în *Casa albă*, când la ambazada rusească, când la casa mamei lui *Longworth*. Se zice, că dsoara Alice, mai bine se simțea la casa mamei lui *Longworth*, deși publicul din Washington, era ferm convins, că dsoara Alice e îndrăgostită în ambasadorul francez și că *Longworth* este subjugat de frumoasa contesă *Cassini*. Ei, dar precum urmările au dovedit, publicul din Washington nici n-a văzut, nici n-a auzit bine. *Longworth* îi cucerea inima dsoarei *Roosevelt* și azi lumea întreagă știe, că sunt logodnici, mai mult, că în 17 Februarie va fi și nunta.

— **Ucigaș prins.** Jandarmeria din Cudjir — precum s'anunță din Deva — a deținut zilele trecute pe un vestit făcător de rele. Anul trecut, prin luniu au fost aflată văduva Maria Tonescu o femeie în stare avută, ucisă în munți. Ucigașul i-a tăiat beregata cu cuțitul și apoi a jăfuit-o. Acum pentru două asemenea ucideri în munții Sibiiui, a fost deținut luon Costean, care a recunoscut că dânsul a ucis și pe Maria Tonescu, cu ajutorul complicelui Mihai Todorescu.

— **O mireasă furată.** O întâmplare de totul rară s'a petrecut în săptămânile trecute în orașul Melbourne, cu un învățător de stat, pe a cărui mireasă a furat-o chiar când a pășit cu ea pragul bisericii pentru a o conduce înaintea altarului. Rudeniile miresei nici de cum n'au voit să o vadă soția învățătorului și în secret s'au hotărât, că vor împedeca aceasta căsătorie. Mirele având presimțiri despre aceasta, a chemat la biserică și un polițist, dar toate acestea n'au folosit. Când au ajuns în biserică, sora miresei, cu mâinile încrucișate, a rugat-o să nu facă pasul acesta. Mirele i-a adresat către polițist să facă rânduială. Atunci s'a escat năcaz și mai mare. Cei de față au protestat contra amestecului

polițistului și într'un moment cearta fu gata, după sfârșitul căreia mireasa însă nu mai era în biserică. Rudeniile ei au furat-o.

— **Dreptul bărbatului.** Asupra unui lucru greu a trebuit să hotărăscă dieta, din Washington, America. Un deputat a făcut propunerea, că acel bărbat care și bate nevasta să fie asemenea bătut și el și pe lângă aceasta făcut de râsul lumii. Și în parlament sunt mulți bărbați căsătoriți și astfel nu e de mirat că propunerea e fost răspinsă cu 155 voturi contra 57. Votării i-a premers o discuție aprinsă în cursul căreia s'au petrecut și multe scene hazlii. Interesantă e în contra propunerii a votat și *Longworth*, mirele d-soarei *Roosevelt Alice*, care a zis că în pragul căsătoriei sale nu cutează să sprijinească o măsură atât de primejdioasă. Ar fi interesantă se ști, ce zic nevestele din Washington la aceasta hotărâre a congresului.

— **Femeile din America** din cele trei sute și șase de ocupațiuni pentru bărbați, în trei sute au cucerit loc. Statistica din urmă ne arată, cum își câștigă pâinea de toate zilele. În Statele-Unite sunt 193 ferari, 10 birjari, 120 topitori de fier, 409 electrotehnici, 1041 arhitecți 167 sculptori, 545 lemnari, 45 decoratori, 1759 pictori, 989, spărgători de petrii. 1668 funcționari de tren. 571 mașiniști, 186 morari, 5574 barbieri, 8119 medici, 807 dentiști 11.031 artiști, 2198 ziaști, 1011 advocați, 3378 predicatori, 150.000 agenți, 3000 hamali, 879 de noapte și 8.118 de scriitori de zi, tot din femei.

— **Alegeri.** Ni-se scrie: În 1 Februarie n. s'a ținut colegiul preoțesc în Ucuriș, sub prezidiul dlui protopop tractual al Beliiului, Pentru Serbu, în care colegiul după cuvântul de deschidere rostit de șeful tractului s'a purces la alegerea alor 12 membri la sinodul protopopesc pe perioada de 3 ani. S'au ales următorii: Vasiliu Leucuța (Olcea), Ioan Cotuna (Ciuntaház), Ioan Cosma (Cărăseu), Alesandru Popovici (Ucuriș), Georghiu Cherecheșu (Petigd), Simion Leucuța (Chișlacu). Ioan Molnár (Beliiu), A. Tolea (Botfeiu), Stan Nicolau (Agris), Căpitan (Șutag). Georghiu Illeș (Calace) Georghiu Stan (Archiș), iar la adunarea generală a fondului preoțesc sau ales: Alexandru Popovici și Simeon Leucuța.

Un preot.

— **Somnul băeților de școală.** Dimineața nu numai mama se luptă cu sine, înainte de ce a-și scula mititelul să se pregătească de școală, ci și medicii neconțenit se ocupă cu gândul, că oare nu e primejdios a scula băeții așa de timpuriu. Până acuma se credea, că opt ore de soma sunt de ajuns pentru copil, acum s'a constatat, că la un copil, care nu are încă cincisprezece ani, e puțin și zece ore somn. Un filosof a adevărit, că băiatul totdeauna e mai mare când s'a sculat, decât când s'a culcat. După munca obositoare de peste zi, în somn trupul omului se întinde. Anglia și America voesc, ca orele de prelegere să se înceapă mai târziu decât până acum.

— **Petrecerea din Zlagna.** Resultatul concertului împreună cu teatru ce s'a dat în Zlagna la 4 Februarie st. n. a succes peste așteptare. Era de prevăzut cumcă public mult și ales va cerceta aceasta producțiune, dar mai ales maghiarii erau curioși să vadă ce pot presta Români. Și cred că nici s'au iscalit în prestațiunile corului precum și în jucatul piesei teatrale «Cinel-cinel». Căci aproape toate cântările au trebuit repetate ear jucătorii piesei teatrale dându-și multă silință ca să mulțumească onor. public au fost răsplățiți cu frenetice aplause cari minute întregi umpleau sala. Mult a contribuit la reușita acestei petreceri mult onor. domn Emanuil Beșu, sufletul multor lucruri frumoase făcute în părțile noastre. De asemenea se cuvine laudă conducătorului corului Partenie Duca, care cu deosebit zel s'a ocupat, ca din unii plugari și măestrii, în lungile seri de iarnă, să facă un cor bun și disciplinat. Cu deosebit regret trebuie să mărturisesc onor. red. că mulți frați de ai nu nostri ne-a onorat cu absența lor, pe când străini s'au prezentat în un număr frumos. Pe lângă resultatul moral mai este și cel material, căci mulți cunoscând scopul acestui cor a contribuit spre ajungerea cât mai iute a scopului dorit. Intrate au fost 221 cor. 40 fil. Eșite au fost 148 cor. 10 fil. Venit curat 73 cor. 30 fil., care s'a depus la institutul «Zălăgeana» în favorul fondului bibliotecii școlii române din loc.

— **Moartea unui erou.** Zilele trecute a încetat din viață Costache Badea, din comuna Filipștii-de-târg, unul din cei trei eroi ai batalionului de vânători, care a reușit în asaltul dela Grivița prin ploaia de gloanțe să cucerească un steag turcesc, cu care să se fălească neamul românesc. Comandantul reg. 7 Prahova a trimis un pluton de soldați sub comanda unui sub-locotenent, spre a da ultimele onoruri militare, eroului mort. Odihnească în pace!

— **Osândirea unui ucigaș.** Szabadka, 17 Februarie. După o dezbateri de patru zile eri s'a adus sentința în procesul lui Ulrich Iános, care astă toamnă, la 21 Octomvrie, în piața orașului a atacat pe la spate, pe avocatul și deputatul Milan Miloslavlevici și cu o bătă de fer i-a spart capul, încât numitul fruntaș sârb a rămas mort. Curtea cu jurați l'a declarat vinovat în crima de ucidere premeditată și astfel tribunalul l'a osândit la 15 ani temniță. În osânda asta se cuprinde și pedeapsa pentru rănire gravă, acuză ce a ridicat redactorul Brann Henrich, care sârise în apărarea deputatului și pe care Ulrich d'asemeni l'a lovit rău.

— **Cea mai mare temniță.** Rusia e o temniță mare. Prisonieri sunt în ea și bucătarii țarului. Sunt mulți și bine tratați. Au leafă bună locuință splendidă și bucate împărătești. Sunt însă supraveghiați cu multă îngrijire, având frica să nu se amestece între ei și vre-un conjurat, și să învenineze pe iubitul tată. Unul dintre bucătari a fost șapte luni în serviciul țarului, și numai de trei ori a avut voie să părăsească palatul. Și atunci a fost urmat de inspector, ear inspectorul supraveghiat de detectivi.

Primbucătarul e mare domn. Are două sute cincizeci mii coroane leafă și rangul de colonel. Victor Hirtzer — un elvețian a fost până acum în acest splendid serviciu, a abzis însă și acum se caută altul în loc. — E greu a servi pe țarul, că-i mare gourmand și se pricepe la bucatele bune.

Mare parte din nainte de amezii o petrece cu compunerea listei de bucate.

Meni-ul ajunge apoi în bucătărie, unde fiecare mâncare se încredințează unui singur bucătar. Primbucătarul numai mâncările le pregătește singur. Când e gata prânzul, primbucătarul gustă bucate de-a rândul, se îmbracă în frac și împreună cu bucatele alese se așează în lift, care îl duce în prânzitorul familiei țarului.

Aici gustă încă odată întreg prânzul, îl predă apoi celor cari îl servesc — și așteaptă efectul... Sufrageria e păzită contra bombelor cu pereți de fier și dela o masă la altă e încuiat și bine păzit să nu între nimeni acolo.

— **Un sat, care doarme.** Volcow, un învățat rus, a cercetat acele părți ale Rusiei, unde foametea, mai ales iarna, își culege sute de jertfe și a găsit sate întregi, în care locuitorii cu mic cu mare ziua și noaptea dorm într'una, somnul foamei și a iernii, ca urșii.

Zice că cu mare greutate abia a putut să-i deștepte din amorțea lor.

Vulcow a auzit apoi amănunte foarte ciudate. Locuitorii acestor ținuturi se luptă, după un plan oare-care anumit, în contra foamei. Tatăl familiei deja după seceriș știe că vor avea pentru familie bucate de ajuns peste iarnă, ori ba. Dacă e seceriș rău apoi bucățile de pâine (poporul asta trăește numai cu pâine și cu crumpene) pe seama fiecărui membru al familiei le scârțează la numai jumătate. În sfârșitul lui Octomvrie amestecă din greu făină cu tarățe de lemn dar în Noemvrie, săracilor nu le mai rămâne alta decât tarățe de astea.

Dacă li-se gata toate se dau amorțeli. În fiecare casă e un fel de cuptor cu podmol lung și lat, în care fac foc și când e destul de cald, se culcă. Se învalue în blăni și apoi în cea mai liniștită unire se culcă, dorm și flămânzesc.

Încunjură apoi ori și ce mișcare a trupului, sunt și de aceia, cari numai la două trei zile se deșteaptă, atunci se scoală și cu o leacă de apă își potolește setea iar cu un dărăbuș de pâine din tarățe de lemn, foamea, și apoi se culcă de nou.

Așa spun prin foi ca să apără sârmanul țaran rus, pe unele locuri, în contra nemilostivei foamei.